EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 6.6.2018
COM(2018) 439 final

2018/0229 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

InvestEU-ohjelman perustamisesta

{SEC(2018) 293 final} - {SWD(2018) 314 final} - {SWD(2018) 316 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Vuonna 2021 käynnistyvää monivuotista rahoituskehystä varten on säädettävä EU:n investointiohjelmasta, joka kattaa investointeihin liittyvien EU:n politiikkojen yksinkertaistamiseen, joustavuuteen, synergioihin ja johdonmukaisuuteen liittyvät monialaiset tavoitteet. Komission pohdinta-asiakirjassa EU:n rahoituksen tulevaisuudesta korostetaan tarvetta ”tehdä vähemmällä enemmän” ja hyödyntää EU:n talousarvion vipuvaikutusta, kun määrärahat ovat niukat. EU:n tason rahoitusvälineiden tämänhetkinen suuri määrä on ongelma. Sen ratkaisemiseksi pohdinta-asiakirjassa ehdotetaan mahdollisena ratkaisuna niiden yhdistämistä yhteen rahastoon, joka tarjoaisi tukea useiden erilaisten rahoitustuotteiden kautta mutta keskittyisi vahvemmin erityisesti tiettyihin politiikan aloihin ja tavoitteisiin. Lisäksi pohdinta-asiakirjassa ehdotetaan, että EU:n tason rahoitusvälineiden ja jäsenvaltioiden koheesiopolitiikan mukaisesti hallinnoimien rahoitusvälineiden olisi täydennettävä toisiaan.

Nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä ja sen edeltäjissä rahoitusvälineet jakaantuivat useaan eri ohjelmaan. Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen aikana komissio perusti 16 keskitetysti hallinnoitua rahoitusvälinettä. Sisäisten toimien välineiden määrärahat ovat tällä hetkellä 5,2 miljardia euroa. Näillä välineillä on tarkoitus tukea investointeja eri aloille, kuten tutkimukseen ja innovointiin (T&I), pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) rahoittamiseen, infrastruktuuriin, kulttuurialoille ja ympäristön ja yhteiskunnan kestävyyden edistämiseen.

Rahoitusvälineet ovat myös toteutusmekanismi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmille, joita hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten kanssa. Yhteistyössä hallinnoitujen rahoitusvälineiden kautta vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen aikana toteutettavat kokonaismäärärahat ovat noin 21 miljardia euroa.

Lisäksi vuodesta 2008 vuoteen 2015 jatkuneen finanssi- ja valtionvelkakriisin jälkimainingeissa työllisyyden, kasvun ja investointien vauhdittaminen on yksi komission kymmenestä tärkeimmästä painopisteestä. Komissio käynnisti vuonna 2014 Euroopan investointiohjelmaninvestointien vilkastuttamiseksi. Sen keskiössä on vuonna 2015 perustettu Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR-rahasto), jonka tavoitteena on saada käyttöön vähintään 315 miljardin euron lisäinvestoinnit vuoden 2018 puoliväliin mennessä tukemalla Euroopan investointipankkiryhmän riskinkantokykyä 16 miljardin euron suuruisella EU:n takauksella ja 5 miljardin euron rahoituksella Euroopan investointipankkiryhmän omista varoista. ESIR-rahastoa jatkettiin ja laajennettiin vuoden 2017 lopulla siitä saatujen hyvien kokemusten pohjalta. Se tarjoaa nyt 26 miljardin euron talousarviotakuun, jonka tukena on 9,1 miljardin euron suuruinen talousarvioon sisältyvä vararahasto. Lisäksi Euroopan investointipankkiryhmä tarjoaa riskinkantokykyyn 7,5 miljardin euron lisäyksen. Tavoitteena on saada lisättyä investointeja vähintään 500 miljardilla eurolla vuoden 2020 loppuun mennessä. InvestEU-ohjelma perustuu samaan onnistuneeseen talousarviomalliin kuin ESIR-rahasto, ja siinä varmistetaan, että niukoilla talousarviovaroilla saadaan liikkeelle mahdollisimman paljon yksityisiä sijoituksia.

Olosuhteet investointien kasvulle ovat parantuneet vuodesta 2014 taloustilanteen paranemisen ja ESIR-rahaston kaltaisten julkisten toimenpiteiden ansiosta. Monilla politiikan aloilla on kuitenkin edelleen investointivajeita, jotka monesti johtuvat markkinoiden sitkeistä toimintapuutteista. Jotta voidaan saavuttaa unionin kunnianhimoiset politiikkatavoitteet, on edelleen olennaista houkutella yksityistä pääomaa investointien rahoittamiseen samalla kun lähestymistapaa muokataan politiikan kannalta merkityksellisemmäksi. InvestEU-ohjelmalla

edistetään muun muassa COSME- ja Euroopan horisontti -ohjelmiin liittyvien unionin politiikkatavoitteiden saavuttamista silloin, kun takaisin maksettavan investointituen käyttö on tarkoituksenmukaista. Komission ehdotuksessa nykyaikaiseksi talousarvioksi unionille vahvistetaan, että Euroopan horisontti -ohjelman määrärahoista kohdennetaan InvestEU-rahaston kautta 3,5 miljardia euroa tutkimuksen, innovoinnin ja digitalisaation politiikkaikkunaan ja että EU:n takuun alustava kokonaismäärä on 11,25 miljardia euroa.

InvestEU-ohjelman perustamisen myötä vuosia 2021–2027 koskevassa rahoituskehyksessä on käytössä vain yksi sisäisiä toimia koskeva investointitukimekanismi. InvestEU-ohjelma perustuu hyviin kokemuksiin ESIR-rahastosta ja sisäisten politiikkojen nykyisistä rahoitusvälineistä. Se rakentuu seuraavien neljän osatekijän varaan: i) InvestEU-rahasto, josta myönnetään EU:n takuu; ii) InvestEU-neuvontakeskus, joka tarjoaa erityisesti hankkeiden kehittämiseen liittyvää teknistä apua; iii) InvestEU-portaali, joka tarjoaa helppokäyttöisen tietokannan rahoitusta etsivien hankkeiden edistämiseksi; iv) rahoitusta yhdistävät toimet.

Yksityisten sijoitusten houkuttelu perustuu InvestEU-rahastossa kysyntään. Rahasto edistää erityisesti innovointia, digitalisaatiota ja kestäviä infrastruktuuri-investointeja, mutta vastaa myös sosiaalialan ja pk-yritysten tarpeisiin. Myös pienten ja paikallisten hankkeiden saavuttaminen on tärkeää.

InvestEU-rahasto muodostuu EU:n talousarviotakuusta, jolla tuetaan toteutuskumppaneiden tarjoamia rahoitustuotteita. Se kohdistuu EU:n lisäarvoa tuottaviin hankkeisiin ja edistää johdonmukaista lähestymistapaa EU:n politiikkatavoitteiden rahoittamiseen. Se tarjoaa tuloksellisen ja tehokkaan yhdistelmän EU:n rahoitusvälineitä tietyille politiikan aloille.

Tämä ehdotus koskee 27 jäsenvaltion unionia, sillä Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 Eurooppa-neuvostolle Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan nojalla aikomuksestaan erota Euroopan unionista ja Euratomista. Ehdotuksessa esitetään soveltamisen alkavan 1. tammikuuta 2021.

- **Perustelut ja tavoitteet**

InvestEU-ohjelma on unionin sisäisten politiikkojen yhteinen investointiohjelma, joten se on samaan aikaan sekä politiikan väline että toteutusväline.

Politiikan välineenä InvestEU-ohjelman yleistavoitteena on tukea unionin politiikkatavoitteita saamalla liikkeelle julkisia ja yksityisiä sijoituksia EU:ssa ja vastata näin markkinoiden toimintapuutteisiin ja investointivajeisiin, jotka haittaavat kestävyyttä, kilpailukykyä ja osallistavaa kasvua koskevien EU:n tavoitteiden saavuttamista.

Tarkoituksena on tarjota rahoitusta sellaisille talouden toimijoille, joita yksityiset rahoittajat eivät aina voi tai halua rahoittaa niiden riskiprofiilin vuoksi, ja edistää näin EU:n talouden kilpailukykyä, kestävää kasvua, sosiaalista sopeutumiskykyä ja osallistavuutta sekä EU:n pääomamarkkinoiden yhdentymistä eri aloja koskevien EU:n politiikkatavoitteiden mukaisesti. InvestEU edistää EU:n takuun tukemana EU:n talousarvion nykyaikaistamista ja lisää EU:n talousarvion vaikutusta *”tekemällä vähemmällä enemmän”*. Sellaisten taloudellisesti toteutuskelpoisten hankkeiden osalta, jotka voivat tuottaa tuloja, talousarviotakuun järjestelmällisempi käyttö voi auttaa lisäämään julkisten varojen vaikutusta.

InvestEU-ohjelmalla pitäisi olla mahdollista muovata EU:n strategia, jolla voitaisiin vilkastuttaa investointitoimintaa, joka on unionissa edelleen vähäistä. InvestEU-ohjelma monipuolistaa rahoituslähteitä ja edistää pitkäaikaista ja kestävää rahoitusta ja vaikuttaa näin sekä EU:n pääomamarkkinoiden yhdentymiseen pääomamarkkinaunionin puitteissa että sisämarkkinoiden lujittamiseen. InvestEU-ohjelma on EU:n laajuinen reservi, johon kootaan rahoitusta, markkinoita, tekniikkaa ja politiikkaa koskevaa asiantuntemusta, joten sen avulla pitäisi saada aikaan myös politiikkatavoitteita palvelevaa rahoitusalan innovointia.

InvestEU-rahastolla pyritään toteuttamaan EU:n talousarviota talousarviotakuun kautta tuloksellisemmin siten, että saadaan aikaan mittakaavaetuja, lisätään EU:n toiminnan näkyvyyttä ja yksinkertaistetaan raportointi- ja vastuuvelvollisuuskehystä. Ehdotetun rakenteen tavoitteena on yksinkertaistaminen, joustavuuden lisääminen ja EU:n päällisin puolin samanlaisten tukivälineiden mahdollisten päällekkäisyyksien poistaminen.

Unionin tasolla myönnettävän EU:n takuun lisäksi ehdotuksessa säädetään jäsenvaltioiden mahdollisuudesta käyttää osa yhteistyössä hallinnoiduista varoista samojen tavoitteiden saavuttamiseen InvestEU-rahaston puitteissa EU:n takuun erityisen jäsenvaltio-osion kautta, jos kansallisella tai alueellisella tasolla on markkinoiden toimintapuutteita tai optimaalista heikompia investointitilanteita.

Lisäksi InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa hankkeiden kehittämiseen liittyvää neuvontaa ja liitännäistoimenpiteitä koko investointisyklin ajan hankkeiden luomisen ja kehittämisen sekä rahoituksen saamisen edistämiseksi. InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa palveluja InvestEU-ohjelman politiikan aloilla ja toimii myös keskitettynä yhteyspisteenä hankkeiden toteuttajille ja rahoituksenvälittäjille. InvestEU-neuvontakeskus täydentää teknisen avun toimia, joita toteutetaan yhteistyössä hallinnoitavien ohjelmien puitteissa.

InvestEU-neuvontakeskus parantaa myös sijoitusmahdollisuuksien näkyvyyttä unionissa ja auttaa näin hankkeiden toteuttajia rahoituksen etsimisessä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämä ehdotus on täysin muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten mukainen, sillä InvestEU-ohjelmassa myönnetään EU:n takuu, jotta EU:n talousarviovaroja voidaan käyttää tehokkaasti silloin, kun tuloja tuottavia toimia rahoitetaan EU:n politiikkatavoitteiden mukaisesti. Näitä ovat pääomamarkkinaunioni, digitaalisten sisämarkkinoiden strategia, puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -säädöspaketti, unionin kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma, vähäpäästöisen liikkuvuuden strategia ja puolustus- ja avaruusalan strategia Euroopalle. InvestEU tukee soveltamisalansa puitteissa rahoitusnäkökulmasta näitä toisiaan vahvistavia strategioita.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

InvestEU-ohjelma täydentää avustusten muodossa annettavaa rahoitusta ja muita sen tukemilla politiikan aloilla toteutettavia toimia, joita ovat esimerkiksi Euroopan horisontti, Verkkojen Eurooppa -väline, Digitaalinen Eurooppa -ohjelma, sisämarkkinat, pk-yritysten kilpailukykyä ja eurooppalaisia tilastoja koskeva ohjelma, Euroopan avaruusohjelma, Euroopan sosiaalirahasto plus, Luova Eurooppa -ohjelma, Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life) ja Euroopan puolustusrahasto. Synergia ulkopolitiikan välineiden kanssa varmistetaan soveltuvin osin.

Yhdistäminen avustusten muodossa annettavaan rahoitukseen varmistaa täydentävyyden muiden meno-ohjelmien kanssa.

InvestEU-ohjelma täydentää myös Euroopan rakenne- ja investointirahastoja. Jäsenvaltiot voivat hyödyntää InvestEU-ohjelmaa saadakseen tiettyjen yhteistyössä hallinnoitujen rahastojen (Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+), koheesiorahasto, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)) varoja helpommin käyttöön rahoitustuotteiden kautta. Tämä tarkoittaa huomattavaa yksinkertaistumista verrattuna nykytilanteeseen, sillä InvestEU-ohjelmassa sovelletaan vain yksiä sääntöjä.

InvestEU-ohjelman toimilla pitäisi pyrkiä puuttumaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin oikeasuhteisella tavalla ja siten, että toimet

eivät ole päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa eivätkä syrjäytä sitä ja niillä on selkeä eurooppalainen lisäarvo. Näin varmistetaan InvestEU-ohjelman ja EU:n valtiontukisääntöjen välinen johdonmukaisuus ja vältetään aiheettomat kilpailun vääristymät sisämarkkinoilla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 173 artiklaan (Teollisuus) ja 175 artiklaan (Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus).

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti edellä mainittu oikeusperusta heijastaa ehdotuksen keskeistä sisältöä. Molemmissa oikeusperustaa koskevissa artikloissa vahvistetaan sama menettely (tavallinen lainsäätämisjärjestys).

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

InvestEU-ohjelma vaikuttaa EU:n politiikan painopisteitä tukeviin investointeihin ja rahoituksen saantiin puuttumalla EU:n laajuisiin markkinoiden toimintahäiriöihin ja investointivajeisiin. Siitä tuetaan myös sellaisten innovatiivisten rahoitustuotteiden suunnittelua, kehittämistä ja EU:n laajuista markkinatestausta, joilla voidaan puuttua uusiin tai monimutkaisiin markkinoiden toimintahäiriöihin ja investointivajeisiin, sekä järjestelmiä, joilla niitä levitetään.

Vapaaehtoinen jäsenvaltio-osio antaisi mahdollisuuden puuttua maakohtaisiin markkinoiden toimintapuutteisiin ja investointivajeisiin samalla, kun hyödynnetään keskustasolla suunniteltuja rahoitustuotteita ja varmistetaan resurssien tehokkaampi maantieteellinen käyttö silloin, kun se on perusteltua. Se antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden toteuttaa omaa osuuttaan EAKR:n, ESR+:n, koheesiorahaston, EMKR:n ja maaseuturahaston varoista InvestEU-rahaston kautta.

Ehdotettu rakenne, jossa jokaisessa politiikkaikkunassa on kaksi osiota, mahdollistaa toissijaisuusperiaatteen tehokkaan soveltamisen. Lisäksi kunkin ikkunan kahdessa osiossa sovelletaan samoja InvestEU-rahaston sääntöjä, joten EU:n eri rahoituslähteiden käyttö on selkeämpää ja yksinkertaisempaa.

• Suhteellisuusperiaate

Kestävyyttä, kilpailukykyä ja osallistavaa kasvua koskevat EU:n pitkän aikavälin tavoitteet edellyttävät merkittäviä investointeja eri politiikan aloilla. Tämä koskee muun muassa uusia malleja, jotka liittyvät liikkuvuuteen, uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen, luontopääomaan, innovointiin, digitalisaatioon, osaamiseen, sosiaaliseen infrastruktuuriin, kiertotalouteen, ilmastotoimiin, valtameriin ja pienten yritysten perustamiseen ja kasvuun.

Tarvitaan uusia toimia, jotta voidaan puuttua markkinoiden jatkuvaan pirstaloitumiseen ja yksityisten sijoittajien riskihaluttomuudesta johtuviin markkinoiden toimintapuutteisiin, julkisen sektorin rahoituskapasiteetin rajallisuuteen ja investointiympäristön rakenteelliseen tehottomuuteen. Jäsenvaltiot eivät voi poistaa näitä investointivajeita riittävällä tavalla yksinään.

EU:n tason toimilla varmistetaan, että resurssien kriittinen massa voidaan vivuttaa sijoitusten vaikutuksen maksimoimiseksi kentällä. Ehdotuksella ei korvata jäsenvaltioiden investointeja, vaan päinvastoin sillä täydennetään tällaisia investointeja keskittymällä erityisesti sellaisten hankkeiden tukemiseen, jotka tuottavat EU:n lisäarvoa. Lisäksi EU:n osallistuminen tarjoaa

mittakaavaetuja innovatiivisten rahoitusvälineiden käytössä, koska sen avulla lisätään yksityisiä sijoituksia kaikkialla unionissa ja varmistetaan, että EU:n toimielinten asiantuntemusta hyödynnetään tässä yhteydessä parhaalla mahdollisella tavalla. EU:n tason toimet tarjoavat pääsyn myös entistä useammanlaisiin eurooppalaisiin hankkeisiin ja toimivat näin yksityisten sijoitusten katalyyttina. Lisäksi niiden avulla voidaan kehittää innovatiivisia rahoitusratkaisuja, joita voidaan laajentaa tai toistaa tarvittaessa kaikissa jäsenvaltioissa.

EU:n tason toimet ovat myös ainoa keino vastata tuloksellisesti investointitarpeisiin, jotka liittyvät EU:n laajuisiin politiikkatavoitteisiin. Lisäksi jäljellä olevien investointivajeiden korjaaminen ohjelmakaudella 2021–2027 edellyttää edelleen rakenneuudistuksia ja sääntely-ympäristön parantamista.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotuksen tarkoituksena on luoda yksi ainoa väline, joka tarjoaa EU:n talousarviotakuun, jolla tuetaan toteutuskumppaneiden rahoitus- ja investointitoimia vaikutustenarvioinnin päätelmien mukaisesti. Tarkoituksena on hyödyntää ESIR-rahaston ja aiempien rahoitusvälineiden menestystä ottaen samalla huomioon kokemukset, joita on saatu muun muassa hajanaisuuden ja mahdollisten päällekkäisyyksien välttämisestä. Sen vuoksi ehdotetaan asetusta.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ehdotus perustuu aiempien rahoitusvälineiden ja ESIR-rahaston arvioinnista saatuihin kokemuksiin. Esimerkiksi ESIR-rahastosta laadittiin vuonna 2018 riippumaton arviointi [liitetään viittaukset ulkoiseen arviointiin ja komission yksiköiden valmisteluasiakirjaan] niiden monien muiden arviointien lisäksi, jotka siitä on sen perustamisen jälkeen laadittu:

- komission arviointi EU:n takauksen käytöstä ja takuurahaston toiminnasta[1] sekä siihen liitetty tilintarkastustuomioistuimen lausunto[2];
- EIP:n arviointi ESIR-rahaston toiminnasta[3] (lokakuu 2016) ja
- riippumaton ulkoinen arviointi[4] ESIR-asetuksen soveltamisesta (marraskuu 2016).

Näiden arviointien tärkeimmät havainnot esitetään tiivistetysti komission tiedonannossa Euroopan investointiohjelmasta (COM(2016) 764)[5].

Kaikissa arvioinneissa todettiin EU:n takuun osoittautuneen hyödylliseksi ja mahdollistavan sen, että EIP voi toteuttaa riskialttiimpia toimia ja ottaa käyttöön suurempiriskisiä tuotteita tukeakseen useammanlaisia tuensaajia. ESIR-rahasto on osoittautunut hyödylliseksi myös yksityisen pääoman saamisessa liikkeelle. Hallinnon osalta vuoden 2018 riippumattomassa arvioinnissa kiinnitettiin huomiota investointikomitean merkitykseen järjestelmän uskottavuuden kannalta, sen päätösten avoimuuteen ja tulostaulun laatuun. Tulostaulun arvioitiin olevan hyödyllinen väline, joka mahdollistaa johdonmukaisen lähestymistavan hankkeiden esittelyyn ja arviointia koskevien päätelmien tiivistämiseen.

---

1 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016SC0297&from=EN
2 https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1611_11/OP16_02_EN.pdf
3 http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm
4 https://ec.europa.eu/commission/publications/independent-evaluation-investment-plan_en
5 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0764&rid=1

Sopimuksin vahvistettujen toimien perusteella ESIR-rahasto sai vuoden 2017 loppuun mennessä liikkeelle 207 miljardin euron investoinnit, mikä on 66 prosenttia tavoitteesta. Hyväksyttyjen toimien osalta määrä oli 256 miljardia euroa, mikä on 81 prosenttia tavoitteesta. Kun tämä trendi ekstrapoloidaan vielä kuudella kuukaudella, sillä ESIR-rahasto päättyy vuoden 2018 puolivälissä, hyväksyttyjen toimien myötä liikkeelle saatujen investointien odotetaan saavuttavan 315 miljardin euron tavoitteen vuoden 2018 puolivälissä tai pian sen jälkeen.

Arvioinneissa on havaittu jonkin verran keskittymistä niihin jäsenvaltioihin, joissa on hyvät institutionaaliset valmiudet. Jos liikkeelle saadut investoinnit kuitenkin suhteutetaan jäsenvaltioiden bruttokansantuotteeseen, keskittyminen ei ole lainkaan niin selkeää. Maantieteellisen tasapainon parantamiseksi ESIR 2.0 -rahastolla on lisätty Euroopan investointineuvontakeskuksen merkitystä.

ESIR-rahaston todellinen kerrannaisvaikutus on 31. joulukuuta 2017 lähtien suurin piirtein sen suuruinen kuin alun perin arvioitiin – vuoden 2017 loppuun mennessä saavutettiin kokonaiskerroin 13,5, kun investointikauden loppuun asetettu tavoite on 15. ESIR-rahasto on saanut myös yksityisiä investointeja tehokkaasti liikkeelle. Noin 64 prosenttia liikkeelle saaduista investoinneista on yksityisellä sektorilla.

Käytettävissä oleva EU:n takuu on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi lisätä huomattavasti Euroopan investointipankin riskialttiimpien toimien volyymia. EU:n takuu esimerkiksi sitoo vähemmän talousarviovaroja kuin rahoitusvälineet, sillä se edellyttää järkevää mutta vähäistä rahoitusta verrattuna rahoitussitoumusten tasoon. Takuun myötä syntyy ehdollinen velka, ja sen odotetaan synnyttävän mittakaavaetuja, jolloin jokaista käytettyä euroa kohden saadaan liikkeelle enemmän investointeja. Vuoden 2018 riippumattoman arvioinnin yhteydessä analysoitu näyttö osoitti selvästi myös sen, että ESIR-rahastoon kuuluva EU:n takuu oli kooltaan tarkoituksenmukainen. Arvioinnissa todettiin myös, että ESIR-rahaston rahoitustavoitteen mallintamisessa käytetty lähestymistapa on pitkälti asianmukainen ja alan normeja vastaava. Siinä kuitenkin tehtiin joitakin kehitysehdotuksia.

Talousarviotakuu on myös osoittautunut EU:n talousarvion kannalta kustannustehokkaammaksi, sillä se vähentää toteutuskumppanille maksettavia hallinnointipalkkioita. ESIR-rahaston tapauksessa EU saa jopa korvauksen infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan kautta annetusta EU:n takuusta.

Vuonna 2016 laaditussa riippumattomassa arvioinnissa korostettiin tarvetta määritellä täydentävyyden käsite paremmin ja selventää sitä. Näin ollen ESIR 2.0 -asetuksessa on useita toimenpiteitä, jotka selventävät käsitettä ja perusteita ja joiden ansiosta prosessi on läpinäkyvämpi.

Vuoden 2018 riippumattomassa arvioinnissa voitiin arvioida ainoastaan ESIR-rahaston puitteissa hyväksyttyjä toimia, joten siinä ei voitu testata uusia ESIR 2.0 -toimenpiteitä. Arvioinnissa vahvistui tarve selkiyttää edelleen täydentävyyden käsitettä ja optimaalista heikompien investointitilanteiden määritelmää. Erityisesti siinä todettiin, että ESIR-toimille on ominaista suurempi riskitaso verrattuna Euroopan investointipankin vakiotoimiin (muihin kuin ESIR-toimiin), kuten ESIR-asetuksessa edellytetään. Eri kyselyissä ja haastatteluissa on kuitenkin käynyt ilmi, että ESIR-rahaston infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunassa on saattanut tapahtua jonkin verran yksityisten sijoitusten syrjäyttämistä. Tällaisen tilanteen syntyminen InvestEU-ohjelmassa olisi tärkeää välttää.

Vuonna 2018 toteutetussa riippumattomassa arvioinnissa korostettiin myös, että uusien sijoittajien houkutteleminen, uusien tuotteiden ja rahoitusmallien esittely ja markkinatestaus

samoin kuin se, että rahoituspalvelujen tarjoajat tukevat ja ottavat käyttöön tiukempia toimintanormeja, tuottaa muutakin kuin taloudellista lisäarvoa.

EIP:n vuonna 2016 tekemässä arvioinnissa ja vuonna 2018 tehdyssä riippumattomassa arvioinnissa vahvistettiin, että ESIR-rahastosta aiheutui alussa häiriöitä muille EU:n tason rahoitusvälineille, koska siitä tarjottiin samankaltaisia rahoitustuotteita, joita ovat esimerkiksi Verkkojen Eurooppa -välineeseen sisältyvä velkainstrumentti ja osa InnovFinista. Ongelmat ratkaistiin osittain kohdentamalla olemassa olevat välineet uudelleen uusiin markkinasegmentteihin.

InvestEU-rahastoa koskeva ehdotus perustuu myös siihen, mitä on opittu aikaisempien, kahdelle vuosikymmenelle ulottuneiden rahoitusvälineiden (Verkkojen Eurooppa -väline, Horisontti 2020, COSME jne.) sekä aikaisemmissa rahoituskehyksissä käynnistettyjen välineiden, kuten kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelman, arvioinneista. Yleisesti ottaen nämä arvioinnit vahvistavat, että Euroopassa on edelleen investointivajeita EU:n rahoitusvälineiden kattamilla sektoreilla ja politiikan aloilla ja että EU:n tason investointituki on edelleen tarkoituksenmukaista ja tarpeellista EU:n politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi. Arvioinneissa kuitenkin korostetaan myös, että EU:n tason eri rahoitusvälineiden ja muiden EU:n aloitteiden välistä johdonmukaisuutta olisi lujitettava ja synergiaa kansallisten ja alueellisten aloitteiden kanssa hyödynnettävä paremmin, ja painotetaan että nykyisissä välineissä on päällekkäisyyksiä. Arviointien mukaan investointitukivälineiden koordinointia ja suunnittelua on parannettava mahdollisten päällekkäisyyksien minimoimiseksi. Toimien laajentaminen on luonut tarpeen lujittaa toimien yleistä koordinointia koskevia mekanismeja siten, että vältetään tarpeetonta byrokratian lisääntymistä ja saavutetaan suurempia synergiaetuja.

COSME-välineillä tuetaan pk-yrityksiä, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä unionin tulevan kilpailukyvyn kannalta. Välineiden arvioinneista käy ilmi, että niiden vahvana lähtökohtana on markkinoiden toimintapuutteisiin puuttuminen ja pk-yritysten rahoituksen saantiin liittyvät rajoitteet. Etenkin startup-yritykset, pienemmät pk-yritykset ja ne yritykset, joilla ei ole riittävästi vakuuksia, kohtaavat kaikkialla EU:ssa sitkeitä ja rakenteellisia velkarahoitukseen liittyviä markkinavajeita. Tilintarkastustuomioistuin on todennut erityiskertomuksessaan, että pk-yritysten takausjärjestelmällä on ollut myönteinen vaikutus tuettujen pk-yritysten kasvuun. Tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti on tarpeen kohdistaa toimet paremmin edunsaajiin ja parantaa koordinointia kansallisten järjestelmien kanssa.[6]

Arvioinnit osoittavat erityisesti Horisontti 2020 -ohjelmaan perustuvien InnovFin-rahoitusvälineiden osalta, että rahoituksen saatavuus on edelleen keskeinen kysymys Euroopan innovointisuorituskyvyn parantamisen kannalta. Niissä vahvistetaan, että InnovFin-rahoitusvälineet ovat toimineet hyvin, kun otetaan huomioon riskirahoituksen kasvava kysyntä tutkimuksen ja innovoinnin alalla. Lisäksi EIP-ryhmä on voinut niiden ansiosta kattaa uusia riskialttiimpia segmenttejä. Jälleen kuitenkin korostetaan tarvetta lujittaa synergioita muiden EU:n rahoitusohjelmien kanssa sekä tarvetta poistaa jäljellä olevat esteet, jotta innovatiivisia yrityksiä voidaan auttaa kasvussa aloittelevasta yrityksestä laajentuvaksi yritykseksi. Lisäksi todetaan, että vain suhteellisen pieni määrä Horisontti 2020 -ohjelman puitteissa avustuksia saavista yrityksistä on hyötynyt Horisontti 2020-ohjelman rahoitusvälineistä, mikä saattaa haitata innovatiivisten yritysten kasvua.

InvestEU-rahastossa hyödynnetään näitä kokemuksia, ja se kohdennetaan tutkimus- ja innovointialan rahoituksen saajiin (myös innovatiivisiin pk- ja midcap-yrityksiin), jotta niille tarjottaisiin paremmat mahdollisuudet saada rahoitusta kaikissa kehitysvaiheissaan. Rahasto hyödyntää avustusten ja markkinalähtöisen rahoituksen yhteisvaikutuksia helpottamalla

[6] https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=44174

rahoitusmuotojen yhdistämistä. Lisäksi takausjärjestelmää koskevassa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa suositeltiin, että toimet kohdennettaisiin paremmin tuensaajiin innovatiivisemmissa yrityksissä. InvestEU kokoaa yhteen asiantuntemusta ja resursseja ja keskittää näin tukea yhä enemmän yrityksiin, jotka harjoittavat riskialttiimpaa innovointitoimintaa.

Sosiaalialalla ja työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan EaSI-ohjelman puitteissa on saatu empiiristä näyttöä siitä, että unionissa tehdään hälyttävän vähän investointeja sosiaaliseen infrastruktuuriin, yhteiskunnallisiin yrityksiin, jotka valmistavat tuotteita (aineelliset hyödykkeet), sekä sosiaalipalveluihin, ideoihin ja ihmisiin (aineettomat hyödykkeet). Tällaiset investoinnit ovat kuitenkin ratkaisevan tärkeitä, jotta jäsenvaltiot voivat kehittyä oikeudenmukaisiksi, osallistaviksi ja osaamiseen perustuviksi yhteiskunniksi.

Mikrorahoitus ja yhteiskunnalliset yritykset ovat Euroopassa vielä uudehkoja ilmiöitä ja osa kehittyviä markkinoita, jotka eivät ole vielä täysin valmiit. Kuten vuonna 2017 tehdyssä EaSI-ohjelman väliarvioinnissa korostettiin, EaSI-ohjelman rahoitusvälineistä on tuettu haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä ja mikroyrityksiä sekä helpotettu yhteiskunnallisten yritysten rahoituksen saantia, joten niillä on ollut merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Arvioinnissa päädyttiin siihen, että tähän mennessä saavutettujen tulosten osoittaman potentiaalin perusteella on perusteltua jatkaa investointitukea sosiaalialalla. Lisäksi todettiin, että tarvitaan lisäpotkua InvestEU-ohjelman kautta.

InvestEU-ohjelmaa koskevassa vaikutustenarviointiraportissa on yksityiskohtainen tiivistelmä näistä arviointituloksista.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Vaikutustenarviointi perustui julkiseen kuulemiseen, joka koski EU:n rahoituksen käyttöä investointien, tutkimuksen ja innovoinnin, pk-yritysten ja sisämarkkinoiden aloilla, ja erityisesti vastauksiin, jotka liittyivät EU:n investointitukeen[7].

Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon julkisen kuulemisen tulokset. Useimmat vastaajat olivat sitä mieltä, että EU:n nykyisellä investointituella ei pystytä riittävässä määrin vastaamaan politiikkahaasteisiin, joita ovat esimerkiksi työttömyyden vähentäminen, sosiaalisten investointien tukeminen, digitaalisen siirtymän helpottaminen, erityisesti pk-yritysten rahoituksen saannin helpottaminen, puhtaan ja terveen ympäristön varmistaminen ja teollisuuden kehittämisen tukeminen.

Vastaajat korostivat EU:n laajuisten haasteiden merkitystä muun muassa tutkimuksen, koulutuksen tukemisen, puhtaan ja terveen ympäristön, vähähiiliseen talouteen ja kiertotalouteen siirtymisen sekä työttömyyden vähentämisen osa-alueilla.

Noin 60 prosenttia strategista infrastruktuuria koskevaan julkiseen kuulemiseen vastanneista oli sitä mieltä, että rahoitusvälineiden käytön vaikeus estää nykyisiä ohjelmia saavuttamasta politiikkatavoitteita.

Valtaosa vastaajista kannatti ehdotettuja toimia, joilla voitaisiin yksinkertaistaa ja vähentää hallinnollista rasitusta. Näitä toimia ovat muun muassa sääntöjen karsiminen, selkeyttäminen ja lyhentäminen, EU:n rahastojen sääntöjen yhdenmukaistaminen sekä vakaan mutta joustavan kehyksen luominen ohjelmakausien välille.

[7] Tämä oli yksi investointeja, tutkimusta ja innovointia, pk-yrityksiä ja sisämarkkinoita koskevan julkisen kuulemisen osioista.
https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_fi

Ehdotuksen tavoitteena on vastata näihin tuloksiin lujittamalla keskittymistä unionin politiikan painopisteisiin InvestEU-rahastosta myönnettävän tuen puitteissa. InvestEU-rahaston yksien sääntöjen pitäisi korjata mahdolliset päällekkäisyydet ja etenkin helpottaa tuen hakemista rahoituksen lopullisten saajien kannalta. InvestEU-rahastolla on myös sisäänrakennettu joustovara, jonka ansiosta sitä voidaan mukauttaa markkinatilanteiden ja -tarpeiden kehitykseen. Myös raportointivaatimuksia on yhdenmukaistettu.

- **Ulkopuoliset asiantuntijat**

Kuten kohdassa ”Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset” selitetään, ehdotuksesta on laadittu ulkopuolinen arviointi Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto[8] 25 päivänä kesäkuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/1017 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Arviointi julkaistaan samaan aikaan kuin tämä ehdotus.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarvioinnissa [*lisätään viittaus vaikutustenarviointiin*] tarkastellaan yksityiskohtaisesti seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen keskeisiä haasteita, erityisesti investointivajeita ja optimaalista heikompia investointitilanteita eri politiikan aloilla, joita ovat esimerkiksi tutkimus ja innovointi, kestävä infrastruktuuri, pk-yritysten rahoitus sekä sosiaaliset investoinnit. Siinä analysoidaan ja selitetään ehdotetun InvestEU-rahaston rakennetta, hallintoa, tavoitteita, toimia, rahoitustuotteita ja rahoituksen lopullisia saajia koskevia valintoja. Tilanteen mukaan vaikutustenarvioinnissa kuvaillaan vaihtoehtoisia ratkaisuja, joita on harkittu, ja selitetään ehdotettujen valintojen perustelut. Tämä koskee erityisesti logiikkaa, joka on yhden ja ainoan investointitukivälineen perustamisen, toteutusmekanismien ja toteutuskumppaneiden sekä ehdotetun hallintorakenteen taustalla.

Vaikutustenarvioinnissa korostetaan, että nykyisistä EU:n rahoitusvälineistä ja ESIR-talousarviotakuusta saadut kokemukset osoittavat, että EU:n investointitukivälineitä on tarpeen yksinkertaistaa, virtaviivaistaa ja koordinoida paremmin seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen aikana. ESIR-rahastosta saadut kokemukset ovat tuoneet esiin myös merkittäviä hyötyjä ja tehokkuusetuja, joita syntyy, jos on mahdollista käyttää talousarviotakuuta perinteisten rahoitusvälineiden sijasta.

Vaikutustenarvioinnissa yksilöidään seuraavat InvestEU-rahaston keskeiset ominaisuudet:

- Vain yksi rakenne, josta tiedotetaan suoraan rahoituksenvälittäjille, hankkeiden toteuttajille ja rahoituksen lopullisille saajille, jotka etsivät rahoitusta.
- Vipuvaikutuksen kasvattaminen ja talousarviovarojen käytön tehostaminen käyttämällä yhtä ja ainoaa talousarviotakuuta, jolla tuetaan erilaisia rahoitustuotteita, joilla vastataan monenlaisten riskien kokonaisuuteen. Tästä syntyy tehokkuusetuja verrattuna siihen, että käytettäisiin erilaisia rahoitusvälineitä tai erillisiä talousarviotakuita, joilla vastataan vain tiettyihin riskeihin, sillä yhden yhteisen talousarviotakuun rahoitusaste on matalampi, mutta se tarjoaa kuitenkin samantasoista suojaa.
- EU:n tärkeimpien politiikkatavoitteiden saavuttamista tukeva yksinkertaistettu ja kohdennettu investointitukivälineiden tarjonta. Tällainen tarjonta mahdollistaisi myös avustusten, EU:n eri ohjelmista ja EIP:n tavanomaisesta lainanannosta saadun rahoituksen ja yksityisen rahoituksen yhdistämisen.

[8] EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1.

- Kyky toteuttaa erityisiin markkinoiden toimintapuutteisiin kohdistettuja alakohtaisia välineitä (esim. ympäristöystävällinen merenkulku, energia-alan demonstraatiohankkeet, luontopääoma).
- Joustavuustoimenpiteet, joiden ansiosta InvestEU-rahasto pystyy reagoimaan nopeasti markkinoiden muutoksiin ja politiikan painopisteiden muuttumiseen.
- Yhdennetty hallinto- ja toteutusrakenne, joka parantaa sisäistä koordinointia ja lujittaa komission asemaa suhteessa toteutuskumppaneihin. Se myös lisäisi hallinnon kustannustehokkuutta, auttaisi välttämään päällekkäisyyksiä ja lisäisi näkyvyyttä suhteessa sijoittajiin.
- Yksinkertaistetut raportointi-, seuranta- ja valvontavaatimukset. Yksien puitteiden ansiosta InvestEU-rahastossa on yhdennetyt ja yksinkertaistetut seuranta- ja raportointisäännöt.
- Parempi täydentävyys keskitetysti hallinnoitujen ja yhteistyössä hallinnoitujen ohjelmien välillä. Tähän sisältyy jäsenvaltioiden mahdollisuus ohjata yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin kuuluvia määrärahoja InvestEU-rahaston (jäsenvaltio-osion) kautta.
- InvestEU-neuvontakeskuksen liittäminen InvestEU-rahastoon rahoituskelpoisen hankejatkumon kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

InvestEU-rahastosta rahoitettavat toimet toteutetaan erilaisilla rahoitustuotteilla, joilla vastataan erilaisiin riskeihin, jotka itsessään edellyttäisivät korkeaa, keskitasoista tai matalaa rahoitusastetta tarjotun takuun kattavuuden ja tuettavien toimien tyypistä riippuen. Komissio ohjaa ja seuraa eri tuotteiden käyttöä ja niihin liittyviä riskejä varmistaakseen, että kokonaissalkku on yhteensopiva ehdotuksessa määritellyn rahoitusasteen kanssa.

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi vaikutustenarvioinnista myönteisen lausunnon varauksin 27. huhtikuuta 2018 [lisätään linkki sääntelyntarkastelulautakunnan lausuntoon]. Esiin tuotuja kysymyksiä käsitellään vaikutustenarviointia koskevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa [lisätään viite/linkki]. Raportissa selitetään nyt paremmin päällekkäisyydet ESIR-rahaston ja keskitetysti hallinnoitujen rahoitusvälineiden välillä. Siinä selvennetään myös, miten mahdolliset päällekkäisyydet vältetään InvestEU-rahastossa. Lisäksi siinä selvitetään yksityiskohtaisemmin ehdotetun hallintorakenteen valintaa sekä eri elinten roolia. Siinä muun muassa verrataan ESIR-rahastossa ja rahoitusvälineissä tällä hetkellä käytössä olevia hallinnointijärjestelyjä InvestEU-rahastoon ehdotettuihin järjestelyihin. Lisäksi esitetään lisäselvityksiä ennakoitua riskitasoa ja rahoitusastetta koskevista oletuksista ja selitetään tarkemmin hallintorakenteeseen sisältyvää riskinarviointia.

- **Yksinkertaistaminen**

Optimaalista heikompiin investointitilanteisiin puututaan tällä hetkellä EU:n rahoitusvälineistä muodostuvan epäyhtenäisen ja hajanaisen salkun ja ESIR-rahaston kautta. Tämä tilanne on rahoituksenvälittäjien ja rahoituksen lopullisten saajien kannalta monimutkainen, sillä tukikelpoisuus- ja raportointisäännöt poikkeavat toisistaan eri välineissä.

InvestEU-rahaston tavoitteena on yksinkertaistaa EU:n investointitukea luomalla yhtenäinen kehys, joka auttaa vähentämään monimutkaisuutta. Koska sopimusten määrä vähenee yksien sääntöjen myötä, InvestEU-rahasto yksinkertaistaa EU:n tuen saantia rahoituksen lopullisten saajien kannalta sekä investointitukivälineiden ohjausta ja hallinnointia.

Koska InvestEU-rahasto kattaa kaikki investointitukipolitiikan tarpeet, se mahdollistaa lisäksi raportointivaatimusten ja tulosindikaattoreiden yksinkertaistamisen ja yhdenmukaistamisen.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksella ei ole vaikutusta perusoikeuksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun komission tiedonannon[9] mukaisesti InvestEU-ohjelman talousarviokehys (maksusitoumusmäärärahat käypinä hintoina) on 14 725 000 000 euroa, josta 525 000 000 euroa on tarkoitettu hankekehitystukeen ja muihin liitännäistoimenpiteisiin. Kokonaisrahoitus on 15 200 000 000 euroa, josta 1 000 000 000 euroa katetaan nykyisiin rahoitusvälineisiin ja ESIR-rahastoon liittyvillä tuloilla, palautuksilla ja takaisinperityillä varoilla. [Varainhoitoasetuksen] [211 artiklan 4 kohdan d alakohdan] mukaisesti myös InvestEU-rahastosta saaduilla tuloilla ja takaisinperityillä varoilla osallistutaan rahoitukseen.

Tähän ehdotukseen sisältyy rahoitusselvitys.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

InvestEU-rahaston (EU:n takuu) toteuttamisessa käytetään välillistä hallinnointia. Komissio tekee tarvittavat takuusopimukset toteutuskumppaneiden kanssa. InvestEU-neuvontakeskuksen toteuttamisessa käytetään välillistä tai suoraa hallinnointia avun luonteesta riippuen. InvestEU-portaali toteutetaan käyttäen lähinnä suoraa hallinnointia.

InvestEU-ohjelman vaikutusta tarkastellaan arvioinneilla. Arvioinnit tehdään 13. huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten sopimuksen[10] 22 ja 23 kohdan mukaisesti. Sopimuksessa kolme toimielintä vahvistivat, että lainsäädännön ja politiikan arvioinnin olisi oltava pohjana jatkotoimia koskevien vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnille. Arviointi tehdään InvestEU-ohjelman indikaattorien/tavoitteiden perusteella, ja se koskee InvestEU-ohjelman vaikutuksia. Lisäksi tehdään yksityiskohtainen analyysi siitä, missä määrin InvestEU-ohjelmaa voidaan pitää asiaankuuluvana, vaikuttavana ja tehokkaana, missä määrin se tuo EU:n lisäarvoa ja missä määrin se on johdonmukainen muiden EU:n politiikkojen kanssa. Arviointeihin sisältyy kokemusperäistä tietoa puutteiden/ongelmien tai toimien tai niiden tulosten parantamispotentiaalin havaitsemiseksi sekä niiden hyödyntämisen/vaikutusten maksimoimiseksi. Tuloksellisuuden seurannassa käytetään ehdotuksessa vahvistettuja indikaattoreita. Näiden keskeisten indikaattoreiden lisäksi investointisuuntaviivoihin tai takuusopimuksiin sisällytetään yksityiskohtaisempia indikaattoreita käytettävien erityisten rahoitustuotteiden perusteella. InvestEU-neuvontakeskusta ja InvestEU-portaalia varten kehitetään myös omia indikaattoreita.

Toteutuskumppaneilta edellytetään yhdenmukaista raportointia [varainhoitoasetuksen] mukaisesti.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

I luku – Yleiset säännökset

Yleisissä säännöksissä säädetään InvestEU-ohjelman yleisistä ja erityisistä tavoitteista, jotka otetaan myöhemmin huomioon politiikkaikkunoissa.

---

[9] COM(2018) 321 final.

[10] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

EU:n takuulla InvestEU-rahaston puitteissa tuettujen rahoitus- ja investointitoimien on edistettävä i) unionin kilpailukykyä, mukaan lukien innovointia ja digitalisaatiota; ii) unionin talouden kestävyyttä ja kasvua; iii) sosiaalista sopeutumiskykyä ja osallistavuutta; iv) unionin pääomamarkkinoiden yhdentymistä ja sisämarkkinoiden vahvistumista, mukaan lukien ratkaisut, joilla puututaan unionin pääomamarkkinoiden hajanaisuuteen, monipuolistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä ja edistetään kestävää rahoitusta.

EU:n takuun ehdotetaan olevan suuruudeltaan 38 000 000 000 euroa ja rahoitusasteeltaan 40 prosenttia, joten rahoitukseen tarvitaan 15 200 000 000 euroa (molemmat määrät käypinä hintoina). EU:n takuun alustava jakautuminen politiikkaikkunoiden välillä esitetään liitteessä I. Rahoituksen suuruus perustuu suunniteltujen rahoitustuotteiden tyyppiin ja salkkujen riskialttiuteen, ja siinä otetaan huomioon ESIR-rahastosta ja aikaisemmista rahoitusvälineistä saadut kokemukset.

InvestEU-neuvontakeskuksen, InvestEU-portaalin ja liitännäistoimenpiteiden kokonaismäärärahojen ehdotetaan olevan 525 000 000 euroa (käypinä hintoina).

Tarkoituksena on myös, että kolmannet maat voisivat osallistua InvestEU-rahaston politiikkaikkunoiden rahoitustuotteisiin suorittamalla oman rahoitusosuutensa käteisellä. Näin halutaan erityisesti mahdollistaa nykyisten järjestelyjen jatkaminen perustelluissa tapauksissa esimerkiksi tutkimuksen alalla tai ennakoida liittymisprosesseihin liittyviä tukimahdollisuuksia. Myös jäsenvaltiot, jotka haluavat käyttää osan yhteistyössä hallinnoiduista varoistaan InvestEU-rahaston kautta, voivat suorittaa rahoitusosuuden. Nämä määrät lisätään 38 000 000 000 euron (käypinä hintoina) suuruiseen EU:n takuuseen.

II luku – InvestEU-rahasto

Tässä luvussa yksilöidään InvestEU-rahaston neljä politiikkaikkunaa: i) kestävä infrastruktuuri; ii) tutkimus, innovointi ja digitalisaatio; iii) pk-yritykset; ja iv) sosiaaliset investoinnit ja osaaminen. Lisäksi siinä määritellään EU:n takuun kaksi osiota: i) EU-osio ja ii) jäsenvaltio-osio, jossa on oma osio kullekin jäsenvaltiolle, joka päättää siirtää osan yhteistyössä hallinnoiduista varoistaan InvestEU-rahastoon.

Jäsenvaltio-osiota koskevissa erityissäännöissä määrätään komission ja asianomaisen jäsenvaltion välisestä rahoitusosuussopimuksesta ja määritellään rahoitusosuuden tärkeimmät osatekijät, kuten koko, rahoitusaste ja ehdollinen velka. Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ja muissa asiaa koskevissa säädöksissä vahvistetaan tarvittavat valtuutussäännökset. Kun siirto InvestEU-rahastoon tehdään, jäsenvaltio-osion toteuttamisessa noudatetaan InvestEU-rahaston sääntöjä. Komissio valitsee toteutuskumppanin jäsenvaltion ehdotuksen perusteella ja allekirjoittaa takuusopimuksen kyseisen jäsenvaltion kanssa.

Komission ehdotuksessa vuosia 2021–2027 koskevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi asetetaan aiempaa kunnianhimoisempi ilmastotoimien valtavirtaistamisen tavoitetaso. Tavoitteena on, että kaikissa EU:n ohjelmissa vähintään 25 prosenttia EU:n menoista edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista. InvestEU-ohjelman vaikutusta tämän kokonaistavoitteen saavuttamiseen seurataan EU:n ilmastotunnusmerkkijärjestelmän avulla. Komissio ilmoittaa asiaa koskevat tiedot vuosittain vuosittaisen talousarvioesityksen yhteydessä.

Tukeakseen InvestEU-ohjelman koko potentiaalin hyödyntämistä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa komissio pyrkii määrittelemään tämän kannalta olennaisia toimia InvestEU-ohjelman valmistelu-, toteutus-, uudelleentarkastelu- ja arviointivaiheissa.

III luku – EU:n takuu

Tässä luvussa vahvistetaan EU:n takuuseen ja sen käyttöönottoon liittyvät säännökset. Ne koskevat muun muassa sitä, että EU:n takuu on luonteeltaan peruuttamaton ja vaadittaessa maksettava. Lisäksi ne koskevat monivuotisen rahoituskehyksen kauden kattavaa investointikautta sekä tukikelpoisten rahoitus- ja investointitoimien ja tukikelpoisten rahoitustyyppien edellytyksiä. Rahoitus- ja investointitoimiin oikeutetut sektorit määritetään yksityiskohtaisemmin liitteessä II.

Tässä luvussa vahvistetaan myös edellytykset, jotka koskevat toteutuskumppaneita – joiden on muun muassa läpäistävä pilareihin perustuva arviointi [varainhoitoasetuksen] mukaisesti – ja komission ja toteutuskumppaneiden välisiä takuusopimuksia.

Toteutuskumppaneita valitessaan komissio tarkastelee niiden kykyä saavuttaa InvestEU-rahaston tavoitteet ja osallistua omilla varoilla, houkutella yksityisiä sijoittajia, varmistaa riittävä maantieteellinen ja alakohtainen kattavuus sekä tarjota uusia ratkaisuja, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin. Kun otetaan huomioon EIP-ryhmän asema perussopimusten nojalla, sen valmiudet toimia kaikissa jäsenvaltioissa ja nykyisistä rahoitusvälineistä ja ESIR-rahastosta saadut kokemukset, EIP-ryhmän tulisi pysyä etuoikeutettuna toteutuskumppanina EU-osiossa. Myös kansallisia kehityspankkeja tai -laitoksia harkitaan. Lisäksi toteutuskumppaneina voi olla muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia, erityisesti jos ne tarjoavat suhteellisina etuina erityisasiantuntemusta ja -kokemusta tietyissä jäsenvaltioissa. Myös muiden yhteisöjen, jotka täyttävät varainhoitoasetuksessa asetetut vaatimukset, tulisi voida toimia toteutuskumppaneina. Toteutuskumppanien on katettava vähintään kolme jäsenvaltiota, mutta ne voivat muodostaa tätä varten ryhmän.

On odotettavissa, että noin 75 prosenttia EU-osioon kuuluvasta EU:n takuusta myönnettäisiin toteutuskumppaneille, jotka voivat yksin tai yhdessä muiden kanssa tarjota rahoitustuotteita kaikissa jäsenvaltioissa.

Luvussa esitetään myös EU:n takuun yksityiskohtainen kattavuus sen puitteissa tarjottavan rahoituksen luonteen perusteella.

IV luku – Hallinnointi

InvestEU-rahastolla on neuvottelukunta, jolla on kaksi kokoonpanoa: i) toteutuskumppaneiden edustajat ja ii) jäsenvaltioiden edustajat. Sen tehtäviin kuuluu toteutuskumppaneiden kokoonpanossa neuvoa komissiota sellaisten rahoitustuotteiden suunnittelussa, jotka toteutetaan InvestEU-rahaston kautta, ja antaa markkinoiden toimintapuutteita ja optimaalista heikompia investointitilanteita sekä markkinatilanteita koskevia neuvoja. Neuvottelukunta myös tiedottaa jäsenvaltioille InvestEU-rahaston toteuttamisesta ja mahdollistaa säännöllisen näkemysten vaihdon markkinoiden kehityksestä sekä parhaiden käytäntöjen jakamisen.

Hanketiimi, joka koostuu toteutuskumppaneiden komission käyttöön antamista asiantuntijoista, valmistelee mahdollisista rahoitus- tai investointitoimista tulostaulun. Tulostaulun perusteella investointikomitea voi arvioida, myönnetäänkö kyseisille toimille EU:n takuu vai ei. Jotta ehdotus voidaan toimittaa hanketiimille, komission on vahvistettava, että ehdotettu rahoitus- tai investointitoimi on EU:n lainsäädännön mukainen.

Investointikomitea hyväksyy EU:n takuun käytön rahoitus- ja investointitoimissa. Sen jäsenet ovat ulkopuolisia asiantuntijoita, joilla on asiantuntemusta kyseiseltä sektorilta. Komitea kokoontuu neljässä eri kokoonpanossa, jotka vastaavat politiikkaikkunoita. Kussakin kokoonpanossa on kuusi jäsentä. Heistä neljä on pysyviä jäseniä, jotka ovat mukana kaikissa kokoonpanoissa. Loput kaksi jäsentä valitaan siten, että kyseisen politiikkaikkunan kattamat alat voidaan ottaa tarkemmin huomioon.

V luku – InvestEU-neuvontakeskus

InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa neuvontatukea hankkeiden yksilöimiseen, valmisteluun, kehittämiseen, jäsentelyyn, hankintaan ja toteuttamiseen, mukaan lukien valmiuksien kehittäminen. Se on hankkeiden julkisten ja yksityisten toteuttajien ja rahoituksenvälittäjien ja muiden välittäjien käytettävissä.

VI luku – InvestEU-portaali

InvestEU-portaalin perustamisessa hyödynnetään Euroopan investointiohjelman hankeportaalista saatuja kokemuksia. Siihen sisältyy sen järjestelmällinen tarkastaminen, että vastaanotetut hankkeet ovat johdonmukaisia unionin lainsäädännön ja politiikkojen kanssa, sekä toteutuskumppaneita koskeva velvoite harkita niiden toimialaan kuuluvia hankkeita, jotka läpäisevät johdonmukaisuustestin. Tavoitteena on tarjota EU:ssa näkyvyyttä investointikelpoisille hankkeille, joille etsitään rahoitusta. Hanketta ei kuitenkaan tarvitse julkaista portaalissa, jotta se voisi saada EU:n rahoitusta. Toisaalta hankkeen julkaiseminen portaalissa ei tarkoita sitä, että hankkeelle lopulta myönnettäisiin EU:n takuu.

VII luku – Seuranta ja raportointi, arviointi ja valvonta

EU:n takuun käyttöä ehdotetaan arvioitavaksi väli- ja loppuarvioinneilla [varainhoitoasetuksen] vaatimusten mukaisesti. Tässä luvussa säädetään myös säännöllisestä seurannasta ja raportoinnista, ja liitteessä III vahvistetaan indikaattorit, joilla tuloksellisuutta mitataan. Luvussa on lisäksi säännöksiä tarkastuksesta ja OLAFin valtuuksista, jotka liittyvät kolmansissa maissa toteutettaviin rahoitus- ja investointitoimiin.

Lisäksi luvussa vahvistetaan delegoituja säännöksiä koskeva menettely ja säädetään, että asetusta aletaan soveltaa 1. tammikuuta 2021.

VIII luku – Avoimuus ja näkyvyys

Vakiosäännöksillä varmistetaan asianmukainen avoimuus ja näkyvyys.

IX luku – Siirtymä- ja loppusäännökset

Viimeisessä luvussa on säännöksiä, jotka liittyvät edellisistä ohjelmista saatujen tulojen, palautusten ja takaisinperittyjen varojen käyttöön. Luettelo näistä ESIR-rahaston ohella toteutetuista ohjelmista on liitteessä VI.

2018/0229 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

InvestEU-ohjelman perustamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan ja 175 artiklan kolmannen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[11],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[12],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Vuonna 2016 infrastruktuuri-investoinnit olivat unionissa 1,8 prosenttia suhteessa EU:n BKT:hen. Suhdeluku on noin 20 prosenttia pienempi kuin ennen maailmanlaajuista finanssikriisiä, sillä vuonna 2009 se oli 2,2 prosenttia. Vaikka on havaittavissa, että investointisuhde on unionissa elpymässä, se on edelleen pienempi kuin voitaisiin odottaa voimakkaalla elpymisjaksolla, eikä se riitä kompensoimaan vuosien ali-investoimista. Vielä tärkeämpää on se, että investointien nykyiset ja ennustetut tulevat määrät eivät kata niitä unionin rakenteellisia investointitarpeita, joita teknologinen muutos ja maailmanlaajuinen kilpailukyky edellyttävät, kuten investoinnit innovointiin, osaamiseen, infrastruktuuriin, pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jäljempänä ’pk-yritykset’. Ne eivät myöskään kata tarvetta puuttua keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten kestävyyteen tai väestön ikääntymiseen. Tämän vuoksi jatkuva tuki on tarpeen, jotta voidaan puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin, pienentää investointivajetta kohdesektoreilla ja saavuttaa unionin politiikkatavoitteet.

(2) Arvioinnit ovat osoittaneet, että vuosien 2014–2020 monivuotiseen rahoituskehykseen perustuva rahoitusvälineiden moninaisuus on johtanut joihinkin päällekkäisyyksiin. Tämä moninaisuus on myös merkinnyt monimutkaisuutta välittäjien ja rahoituksen lopullisten saajien kannalta, sillä tukikelpoisuus- ja raportointisäännöt ovat poikenneet toisistaan eri välineissä. Yhdenmukaisten sääntöjen puuttuminen on myös haitannut tuen yhdistämistä useammasta unionin rahastosta, vaikka yhdistäminen olisi ollut hyödyllistä erityyppistä rahoitusta tarvitsevien hankkeiden tukemiseksi. Näistä syistä olisi perustettava yksi ainoa rahasto, InvestEU-rahasto, jotta rahoituksen lopullisille

[11] EUVL C […], […], s. […].
[12] EUVL C […], […], s. […].

saajille voidaan tarjota tehokkaammin toimivaa tukea kokoamalla rahoituksen tarjonta yhteen talousarviotakuujärjestelmään ja yksinkertaistamalla sitä. Näin unionin tuen vaikutusta parannetaan ja samalla vähennetään unionin talousarvioon aiheutuvia kustannuksia.

(3) Jotta voidaan saattaa sisämarkkinat valmiiksi ja edistää kestävää kasvua ja työllisyyttä, unionissa on viime vuosina laadittu useita kunnianhimoisia strategioita, kuten pääomamarkkinaunioni, digitaalisten sisämarkkinoiden strategia, puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -säädöspaketti, unionin kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma, vähäpäästöisen liikkuvuuden strategia ja puolustus- ja avaruusalan strategia Euroopalle. InvestEU-rahaston tulisi hyödyntää ja lisätä näiden toisiaan vahvistavien strategioiden välistä synergiaa tukemalla investointeja ja rahoituksen saantia.

(4) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso muodostaa unionin tasolla kehyksen, jonka puitteissa määritellään kansallisten uudistusten painopisteet ja seurataan niiden täytäntöönpanoa. Jäsenvaltiot kehittävät omat kansalliset monivuotiset investointistrategiansa tukemaan kyseisiä uudistusten painopisteitä. Nämä strategiat olisi esitettävä yhdessä vuotuisten kansallisten uudistusohjelmien kanssa, jotta kansallisella tai unionin taikka molempien rahoituksella tuettavat ensisijaiset investointihankkeet voidaan määrittää ja niitä voidaan koordinoida. Näillä strategioilla olisi voitava myös varmistaa unionin rahoituksen johdonmukainen käyttö ja Euroopan rakenne- ja investointirahastoista, Euroopan investointien vakautusjärjestelystä ja InvestEU-rahastosta osoitettavalla taloudellisella tuella aikaan saatavan lisäarvon maksimointi.

(5) InvestEU-rahaston olisi osaltaan edistettävä unionin kilpailukykyä, myös innovoinnin ja digitalisaation alalla, unionin talouskasvun kestävyyttä, sosiaalista sopeutumiskykyä ja osallistavuutta sekä unionin pääomamarkkinoiden yhdentymistä, mukaan lukien ratkaisut, joilla puututaan niiden hajanaisuuteen ja monipuolistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä. Tämän vuoksi InvestEU-rahastolla olisi tuettava teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia hankkeita tarjoamalla kehys unionin talousarviotakuulla ja toteutuskumppanien osoittamilla rahoitusosuuksilla tuettavien vieraan pääoman ehtoisten välineiden, riskinjakovälineiden ja oman pääoman ehtoisten välineiden käytölle. InvestEU-rahaston olisi perustuttava kysyntään, ja samalla sen toiminnan olisi keskityttävä unionin politiikkatavoitteiden saavuttamiseen.

(6) InvestEU-rahaston olisi tuettava kasvua, investointeja ja työllisyyttä edistäviä investointeja aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen ja siten osaltaan lisättävä hyvinvointia ja vaikutettava oikeudenmukaisempaan tulonjakoon unionissa. InvestEU-rahaston tuella olisi täydennettävä avustuksina myönnettävää unionin tukea.

(7) Unioni on hyväksynyt tavoitteet, jotka on asetettu Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen ohjelmassa (Agenda 2030) ja siihen kuuluvissa kestävän kehityksen tavoitteissa, Pariisin sopimuksessa vuonna 2015 ja Sendain kehyksessä katastrofiriskien vähentämiseksi 2015–2030. Jotta saavutetaan sovitut tavoitteet, ja myös unionin ympäristöpolitiikan tavoitteet, kestävään kehitykseen tähtääviä toimia on tehostettava huomattavasti. Tämän vuoksi kestävän kehityksen periaatteilla tulisi olla keskeinen sija InvestEU-rahaston toiminnassa.

(8) InvestEU-ohjelman olisi osaltaan myötävaikutettava sellaisen kestävän rahoitusjärjestelmän rakentamiseen unionissa, jolla tuetaan yksityisen pääoman suuntaamista uudelleen kohti kestäviä investointeja niiden tavoitteiden mukaisesti,

jotka esitetään kestävän kasvun rahoitusta koskevassa komission toimintasuunnitelmassa[13].

(9) Koska on tärkeää torjua ilmastonmuutosta Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti, InvestEU-ohjelmalla edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista ja sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista 25 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. Ilmastotavoitteiden rahoitukseen osoitettavan osuuden odotetaan olevan 30 prosenttia InvestEU-ohjelman kokonaismäärärahoista. Ilmastotoimia yksilöidään InvestEU-ohjelman valmistelun ja toteutuksen yhteydessä, ja niitä arvioidaan uudelleen asiaa koskevien arviointien ja tarkasteluprosessien yhteydessä.

(10) InvestEU-rahaston vaikutusta ilmastotavoitteen saavuttamiseen seurataan EU:n ilmastoseurantajärjestelmän avulla, jonka komissio on kehittänyt yhteistyössä toteutuskumppanien kanssa, ja käyttäen asianmukaisella tavalla [kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä annetussa asetuksessa[14]] vahvistettuja kriteerejä, joiden avulla määritetään, onko taloudellinen toiminta ympäristön kannalta kestävää.

(11) Maailman talousfoorumin maailmanlaajuisista riskeistä vuonna 2018 julkaiseman raportin mukaan viisi kymmenestä kaikkein merkittävimmästä maailmantaloutta uhkaavasta riskistä liittyy ympäristöön. Näihin riskeihin kuuluvat ilman, maaperän ja veden saastuminen, äärimmäiset sääilmiöt, biologisen monimuotoisuuden häviäminen ja epäonnistuminen ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa. Ympäristöpolitiikan periaatteet ovat kiinteä osa perussopimuksia ja monia unionin politiikan aloja. Sen vuoksi ympäristötavoitteiden valtavirtaistamista olisi edistettävä InvestEU-rahastosta tuettavissa toimissa. Ympäristönsuojelu ja siihen liittyvien riskien ehkäisy ja hallinta olisi sisällytettävä investointien valmisteluun ja toteutukseen. EU:n olisi myös seurattava biologisen monimuotoisuuden ja ilman saastumisen valvontaan liittyviä menojaan, jotta voidaan täyttää biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2284[15] raportointivelvollisuudet. Ympäristön kannalta kestäviin tavoitteisiin kohdistettuja investointeja olisi sen vuoksi seurattava käyttämällä yhteisiä menetelmiä, jotka ovat johdonmukaisia ilmaston, biologisen monimuotoisuuden ja ilman saastumisen hallintaan sovellettavien muiden unionin ohjelmien kanssa. Näin voidaan arvioida sellaisten investointien yksin ja yhdessä muiden kanssa aikaansaamia vaikutuksia, joita tehdään luontopääoman keskeisiin komponentteihin, kuten ilma, vesi, maaperä ja biologinen monimuotoisuus.

(12) Merkittävää unionin tukea saaville investointihankkeille, erityisesti infrastruktuurialalla, olisi tehtävä komission ja InvestEU-ohjelman toteutuskumppaneiden yhteistyössä laatiman ohjeistuksen mukainen kestävyysarviointi, jossa käytetään asianmukaisella tavalla [kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä annetussa asetuksessa] vahvistettuja kriteerejä, joilla määritetään, onko taloudellinen toiminta ympäristön kannalta kestävää, ja joka on linjassa muita unionin ohjelmia varten laaditun ohjeistuksen kanssa. Tämän ohjeistuksen pitäisi sisältää asianmukaiset määräykset, joilla vältetään tarpeetonta hallinnollista rasitetta.

---

13 COM(2018) 97 final.

14 COM(2018) 353.

15 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2284, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2001/81/EY kumoamisesta (EUVL L 344, 17.12.2016, s. 1).

(13) Infrastruktuuri-investointien vähäinen määrä unionissa finanssikriisin aikana heikensi unionin kykyä edistää kestävää kasvua, kilpailukykyä ja lähentymistä. Mittavat investoinnit eurooppalaiseen infrastruktuuriin ovat keskeisiä, jotta unioni voi saavuttaa kestävyyttä koskevat tavoitteensa, vuoden 2030 energia- ja ilmastotavoitteet mukaan lukien. Tämän vuoksi InvestEU-rahaston tuki olisi kohdennettava investoinneille liikenteeseen, energiaan, energiatehokkuus ja uusiutuva energia mukaan lukien, ympäristöön, ilmastotoimiin sekä meriliikenteen infrastruktuuriin ja digitaaliseen infrastruktuuriin. Unionin rahoitustuen vaikutuksen ja lisäarvon maksimoimiseksi olisi aiheellista edistää yksinkertaistettua investointiprosessia, joka mahdollistaa hankejatkumon näkyvyyden ja asiaankuuluvien unionin ohjelmien välisen yhdenmukaisuuden. Turvallisuusuhkien takia unionin tukea saavissa investointihankkeissa olisi otettava huomioon periaatteet, joilla kansalaisia suojellaan julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin täydentää muiden unionin rahastojen, kuten Euroopan aluekehitysrahaston, toimia, joilla tuetaan julkisiin tiloihin, liikenteeseen, energiaan ja muihin kriittisiin infrastruktuureihin tehtävien investointien turvallisuusnäkökohtia.

(14) Vaikka investointien kokonaismäärä unionissa on kasvamassa, investoinnit riskialttiimpaan toimintaan, kuten tutkimukseen ja innovointiin, ovat edelleen riittämättömiä. Tästä seuraava ali-investoiminen tutkimukseen ja innovointiin vahingoittaa unionin teollisuuden ja talouden kilpailukykyä ja sen kansalaisten hyvinvointia. InvestEU-rahaston tulisi tarjota asianmukaisia rahoitustuotteita kattamaan innovointisyklin eri vaiheet ja monenlaiset sidosryhmät, jotta mahdollistetaan ratkaisujen kehittäminen ja käyttöönotto kaupallisessa mittakaavassa unionissa, jotta ne olisivat kilpailukykyisiä maailmanmarkkinoilla.

(15) Investoiminen digitalisaatiokehitykseen ja hyödyn jakaminen kaikille unionin kansalaisille ja yrityksille edellyttää kiireellisesti merkittäviä toimia. Digitaalisten sisämarkkinoiden strategian vahvan politiikkakehyksen rinnalle olisi nyt tuotava yhtä kunnianhimoiset investoinnit, myös tekoälyyn.

(16) Pk-yrityksillä on keskeinen asema unionissa. Niiden on kuitenkin vaikeaa saada rahoitusta suureksi koetun riskin ja riittävien vakuuksien puuttumisen vuoksi. Lisää haasteita aiheuttaa myös se, että pk-yritysten on pysyttävä kilpailukykyisinä ja oltava mukana digitalisaatiossa, kansainvälistymisessä, innovointitoiminnassa ja työvoiman osaamisen kehittämisessä. Verrattuna suurempiin yrityksiin niillä on lisäksi käytössään rajallisemmat rahoituslähteet: ne eivät tavallisesti laske liikkeeseen joukkovelkakirjoja, ja niillä on vain rajoitettu mahdollisuus hyödyntää arvopaperipörssiä tai suuria institutionaalisia sijoittajia. Rahoituksen saanti on vielä haasteellisempaa niille pk-yrityksille, joiden toiminta keskittyy aineettomiin hyödykkeisiin. Pk-yritykset ovat unionissa vahvasti riippuvaisia pankeista ja velkarahoituksesta, jota saadaan sekkiluottojen, pankkilainojen tai leasing-järjestelyjen kautta. Edellä mainittuja haasteita kohtaavien pk-yritysten tukeminen ja monipuolisempien rahoituslähteiden tarjoaminen on tarpeen, jotta voidaan lisätä pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta perustamis-, kasvu- ja kehitysvaiheessa, parantaa niiden kykyä selvitä talouden taantumasta ja lisätä talouden ja rahoitusjärjestelmän häiriönsietokykyä talouden taantuman tai häiriöiden tapauksessa. Näin myös täydennetään pääomamarkkinaunionin yhteydessä jo toteutettuja aloitteita. InvestEU-rahaston olisi mahdollistettava keskittyminen kohdennetumpiin rahoitustuotteisiin.

(17) Kuten pohdinta-asiakirjassa Euroopan sosiaalisesta ulottuvuudesta[16] ja tiedonannossa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista[17] todetaan, osallistavamman ja oikeudenmukaisemman unionin kehittäminen on unionin keskeinen tavoite, jotta voidaan torjua eriarvoisuutta ja tukea sosiaalista osallisuutta edistävää politiikkaa Euroopassa. Eriarvoiset mahdollisuudet vaikuttavat erityisesti koulutuksen ja terveydenhuoltopalvelujen saatavuuteen. Investoinneilla talouteen, joka perustuu sosiaaliseen, inhimilliseen ja osaamispääomaan, sekä haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien integroimiseen yhteiskuntaan voidaan edistää taloudellisia mahdollisuuksia, erityisesti jos investointeja koordinoidaan unionin tasolla. InvestEU-rahastoa olisi käytettävä tukemaan investointeja koulutukseen ja erityisesti ammattitaidottoman työvoiman ja pitkäaikaistyöttömien työllisyyden parantamiseen, sekä kohentamaan tilannetta sukupolvien välisen solidaarisuuden, terveydenhuoltoalan, kodittomuuden, digitaalisen osallisuuden, yhteisöjen kehittämisen, nuorten yhteiskunnallisen roolin ja aseman sekä haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden, kuten kolmansien maiden kansalaisten, osalta. InvestEU-ohjelmalla olisi myös tuettava eurooppalaista kulttuuria ja luovuutta. Jotta voidaan sopeutua niihin perinpohjaisiin muutoksiin, joita unionin yhteiskunnissa ja työmarkkinoilla on tulevan vuosikymmenen aikana odotettavissa, on tarpeen investoida inhimilliseen pääomaan, mikrorahoitukseen, yhteiskunnallisten yritysten rahoitukseen ja uusiin yhteisötalouden liiketoimintamalleihin, mukaan lukien yhteiskunnallisesti vaikuttavat investoinnit ja sosiaalisiin tuotoksiin tähtäävät sopimukset. InvestEU-ohjelman olisi vahvistettava uutta sosiaalisen markkinatalouden toimintaympäristöä, lisätä rahoituksen tarjontaa ja saatavuutta mikroyrityksille ja yhteiskunnallisille yrityksille, jotta voidaan vastata rahoituksen kysyntään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Sosiaaliseen infrastruktuuriin Euroopassa tehtäviä investointeja käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän kertomuksessa[18] todettiin, että sosiaaliseen infrastruktuuriin ja palveluihin, mukaan luettuna koulutus, terveydenhuolto ja asuminen, liittyy investointivajeita, jotka edellyttävät tuen myöntämistä myös unionin tasolla. Tämän vuoksi julkisen, kaupallisen ja hyväntekeväisyyspääoman sekä säätiöiden myöntämän tuen kollektiivinen voima olisi valjastettava tukemaan sosiaalisen talouden arvoketjun kehittämistä ja unionin häiriönsietokyvyn parantamista.

(18) InvestEU-rahaston toiminnan olisi katettava seuraavat neljä politiikkaikkunaa, jotka vastaavat unionin keskeisiä politiikan painopisteitä: kestävä infrastruktuuri; tutkimus, innovointi ja digitalisaatio, pk-yritykset; ja sosiaaliset investoinnit ja osaaminen.

(19) Kunkin politiikkaikkunan olisi koostuttava kahdesta osiosta, eli EU-osiosta ja jäsenvaltio-osiosta. EU-osiolla olisi puututtava EU:n laajuisiin markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin oikeasuhteisella tavalla; tuetuilla toimilla olisi saatava aikaan selvä Euroopan tason lisäarvo. Jäsenvaltio-osion olisi annettava jäsenvaltioille mahdollisuus osoittaa osa yhteistyössä hallinnoitujen rahastojen varoista EU:n takuun rahoittamiseen, jotta EU:n takuuta voidaan käyttää yhteistyössä hallinnoidun rahaston tavoitteiden saavuttamiseksi rahoitus- ja investointitoimiin, joilla puututaan tiettyihin markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin niiden omalla alueella, mukaan lukien haavoittuvat ja syrjäiset alueet, kuten unionin syrjäisimmät alueet. InvestEU-rahastosta joko EU- tai jäsenvaltio-osion kautta myönnetty tuki ei

16 COM(2017) 206.

17 COM(2017) 250.

18 **European Economy Discussion Paper** 074, julkaistu tammikuussa 2018.

saisi olla päällekkäistä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä taikka vääristää kilpailua sisämarkkinoilla.

(20) Jäsenvaltio-osio olisi suunniteltava siten, että yhteistyössä hallinnoituja varoja voidaan käyttää unionin myöntämän takuun rahoittamiseen. Tällä yhdistelmällä pyritään hyödyntämään unionin korkeaa luottoluokitusta kansallisten ja alueellisten investointien edistämiseen ja samalla varmistamaan ehdollisten velkojen johdonmukainen riskinhallinta toteuttamalla komission antama takuu välillisellä hallinnointitavalla. Unionin olisi taattava komission ja toteutuskumppaneiden jäsenvaltio-osiossa tekemissä takuusopimuksissa vahvistetut rahoitus- ja investointitoimet; takuu olisi rahoitettava yhteistyössä hallinnoiduista rahastoista soveltaen rahoitusastetta, jonka komissio määrittää toimien luonteen ja siitä johtuvien odotettavissa olevien tappioiden perusteella; jäsenvaltio vastaisi odotettavissa olevat tappiot ylittävistä tappioista myöntämällä back-to-back-takauksen unionille. Tällaisista järjestelyistä olisi sovittava rahoitusosuussopimuksessa, joka tehdään kunkin vapaaehtoisesti tämän vaihtoehdon valinneen jäsenvaltion kanssa. Rahoitusosuussopimuksen olisi katettava kyseisessä jäsenvaltiossa täytäntöön pantava takuusopimus tai takuusopimukset. Rahoitusasteen tapauskohtainen määrittäminen edellyttää poikkeamista asetuksen (EU, Euratom) XXXX[19], jäljempänä ’varainhoitoasetus’, [211 artiklan 1 kohdasta]. Tämä toteutusmalli merkitsee myös, että samaa sääntökokonaisuutta sovelletaan sekä talousarviotakuisiin, joiden tukena on keskitetysti hallinnoituja varoja, että talousarviotakuisiin, joiden tukena on yhteistyössä hallinnoituja varoja, mikä helpottaa niiden yhdistämistä.

(21) InvestEU-rahaston olisi oltava avoin rahoitusosuuksille kolmansista maista, jotka ovat Euroopan vapaakauppaliiton jäsenmaita, unioniin liittymässä olevia maita, ehdokkaita ja mahdollisia ehdokkaita sekä Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvia maita ja muita maita, unionin ja kyseisten maiden välillä vahvistetuin ehdoin. Tämän pitäisi mahdollistaa yhteistyön jatkaminen asianomaisten maiden kanssa erityisesti tutkimuksen ja innovoinnin alalla sekä pk-yritysten osalta.

(22) Tässä asetuksessa vahvistetaan InvestEU-ohjelman muiden kuin takuun rahoittamiseen liittyvien toimenpiteiden rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä [*viittaus päivitettävä tarvittaessa uuden toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti*: talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen[20] 17 kohdan] mukaisesti.

(23) EU:n takuu olisi 38 000 000 000 euroa (käypinä hintoina) unionin tasolla, ja sen odotetaan saavan liikkeelle yli 650 000 000 000 euron lisäinvestoinnit unionissa; tämä määrä olisi jaettava alustavasti politiikka-ikkunoiden kesken.

(24) InvestEU-rahaston perustana oleva EU:n takuu olisi toteutettava siten, että komissio toimii välillisesti toteutuskumppaneiden avulla, jotka tavoittavat rahoituksen lopulliset saajat. Komission olisi tehtävä kunkin toteutuskumppanin kanssa takuusopimus takuukapasiteetin myöntämisestä InvestEU-rahastosta, jotta voidaan tukea InvestEU-rahaston tavoitteiden ja tukikelpoisuusperusteiden mukaisia rahoitus- ja

19

20 Viittaus päivitettävä: EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1. Sopimus on saatavilla osoitteessa http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

investointitoimia. InvestEU-rahastolle olisi luotava erityinen hallintorakenne, jolla varmistetaan EU:n takuun asianmukainen käyttö.

(25) Olisi perustettava toteutuskumppanien edustajista ja jäsenvaltioiden edustajista koostuva neuvottelukunta, jotta voidaan vaihtaa tietoja ja tarkastella InvestEU-rahastosta tuettujen rahoitustuotteiden käyttöä sekä keskustella muuttuvista tarpeista ja uusista tuotteista sekä erityisistä alueellisista markkinapuutteista.

(26) Komission olisi arvioitava, ovatko toteutuskumppaneiden esittämät investointi- ja rahoitustoimet unionin lainsäädännön ja politiikkojen mukaisia, mutta rahoitus- ja investointitoimia koskevat päätökset tekisi viime kädessä toteutuskumppani.

(27) Hanketiimin, joka koostuu asiantuntijoista, jotka toteutuskumppanit ovat osoittaneet komission käyttöön tarjoamaan ammatillista asiantuntemusta rahoitus- ja investointitoimien taloudellisessa ja teknisessä arvioinnissa, olisi pisteytettävä investointikomitean arvioitavaksi toimitetut toteutuskumppanien esittämät toimet.

(28) Riippumattomista asiantuntijoista koostuvan investointikomitean olisi esitettävä päätelmänsä tuen myöntämisestä EU:n takuuna rahoitus- ja investointitoimille, jotka täyttävät tukikelpoisuusvaatimukset, ja näin tarjottava ulkopuolista asiantuntemusta hankkeisiin liittyvien investointien arvioinnissa. Investointikomitealla tulisi olla eri kokoonpanoja, joilla katetaan mahdollisimman hyvin eri politiikan alat ja sektorit.

(29) Valitessaan toteutuskumppaneita InvestEU-rahaston käyttöön komission olisi otettava huomioon vastapuolen kyky saavuttaa InvestEU-rahaston tavoitteet ja osallistua omilla varoillaan, jotta voidaan varmistaa riittävä maantieteellinen kattavuus ja monipuolisuus, houkutella yksityisiä sijoittajia ja hajauttaa riskejä riittävästi sekä tarjota uusia ratkaisuja, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin. Kun otetaan huomioon Euroopan investointipankkiryhmän, jäljempänä ’EIP-ryhmä’, asema perussopimusten nojalla, sen valmiudet toimia kaikissa jäsenvaltioissa ja nykyisistä rahoitusvälineistä ja ESIR-rahastosta saadut kokemukset, sen tulisi pysyä InvestEU-rahaston EU-osiossa etuoikeutettuna toteutuskumppanina. EIP-ryhmän lisäksi kansallisten kehityspankkien tai -laitosten olisi voitava tarjota täydentävää rahoitustuotevalikoimaa, sillä niiden kokemuksesta ja valmiuksista alueellisella tasolla voisi olla hyötyä julkisten varojen vaikutuksen maksimoimisessa unionin alueella. Lisäksi toteutuskumppaneina pitäisi voida olla muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia, erityisesti jos ne tarjoavat suhteellisina etuina erityisasiantuntemusta ja -kokemusta tietyissä jäsenvaltioissa. Myös muiden yhteisöjen, jotka täyttävät varainhoitoasetuksessa asetetut vaatimukset, tulisi voida toimia toteutuskumppaneina.

(30) Jotta voidaan varmistaa, että InvestEU-rahaston EU-osioon kuuluva tuki keskitetään markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin unionin tasolla ja samalla saavutetaan tavoitteena oleva paras mahdollinen maantieteellinen kattavuus, EU:n takuu olisi myönnettävä toteutuskumppanille, joka voi yksin tai yhdessä muiden kumppanien kanssa kattaa vähintään kolme jäsenvaltiota. On kuitenkin odotettavissa, että noin 75 prosenttia EU-osioon kuuluvasta EU:n takuusta myönnettäisiin yhdelle tai useammalle toteutuskumppanille, joka voi tarjota InvestEU-rahastoon kuuluvia rahoitustuotteita kaikissa jäsenvaltioissa.

(31) Jäsenvaltio-osioon kuuluva EU:n takuu olisi myönnettävä mille tahansa [varainhoitoasetuksen] [62 artiklan 1 kohdan c alakohdan] mukaisesti tukikelpoiselle toteutuskumppanille, mukaan lukien kansalliset tai alueelliset kehityspankit tai -laitokset, EIP, Euroopan investointirahasto ja muut monenväliset kehityspankit.

Jäsenvaltio-osion toteutuskumppaneita valittaessa komission olisi otettava huomioon kunkin jäsenvaltion ehdotukset. [Varainhoitoasetuksen][154 artiklan] mukaan komission on tehtävä arvio toteutuskumppanin säännöistä ja menettelyistä sen varmistamiseksi, että ne tarjoavat unionin taloudellisille eduille komission tarjoamaa suojaa vastaavan suojan tason.

(32) Toteutuskumppanin olisi tehtävä rahoitus- ja investointitoimia koskeva lopullinen päätös omissa nimissään, toteutettava ne sisäisiä sääntöjään ja menettelyjään noudattaen ja kirjattava ne omaan tilinpäätökseensä. Näin ollen komission olisi kirjattava ainoastaan EU:n takuusta mahdollisesti aiheutuva taloudellinen vastuu ja ilmoitettava takuun enimmäismäärä, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat tiedot myönnetystä takuusta.

(33) InvestEU-rahaston olisi tarvittaessa sallittava unionin talousarviosta tai EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta rahoitettujen avustusten tai rahoitusvälineiden taikka molempien joustava ja tehokas yhdistäminen tilanteissa, joissa tämä on tarpeen, jotta voidaan parhaiten tukea markkinoiden toimintapuutteiden tai optimaalista heikompien investointitilanteiden ratkaisemiseen tähtääviä investointeja.

(34) Hankkeiden, joita toteutuskumppanit esittävät InvestEU-ohjelman tuen piiriin ja joihin sisältyy tuen yhdistäminen muista unionin ohjelmista myönnettyyn tukeen, tulisi kokonaisuudessaan vastata myös kyseisten unionin ohjelmien sääntöihin sisältyviä tavoitteita ja tukikelpoisuusperusteita. EU:n takuun käytöstä olisi päätettävä InvestEU-ohjelman sääntöjen mukaisesti.

(35) InvestEU-neuvontakeskuksen olisi tuettava vahvan investointihankejatkumon kehittämistä jokaiselle politiikka-ikkunalle. Lisäksi InvestEU-ohjelmassa tulisi olla monialainen osio, jotta keskitetysti hallinnoitujen unionin ohjelmien käyttöön voidaan osoittaa keskitetty asiointipiste ja monialainen hankekehitystuki.

(36) Jotta voidaan taata neuvontapalvelujen ulottaminen laajalle maantieteelliselle alueelle koko unionissa ja levittää tuloksellisesti tietoa InvestEU-rahastosta paikallistasolla, olisi varmistettava InvestEU-neuvontakeskuksen paikallinen edustus siellä, missä sitä tarvitaan, nykyiset tukijärjestelyt huomioon ottaen; näin voidaan antaa konkreettista, ennakoivaa ja räätälöityä tukea paikan päällä.

(37) InvestEU-rahaston yhteydessä tarvitaan myös valmiuksien kehittämistukea laadukkaiden hankkeiden alullepanon edellyttämien organisatoristen valmiuksien ja markkinatakaustoiminnan kehittämistä varten. Tavoitteena on lisäksi luoda edellytykset mahdollisten tukikelpoisten rahoituksen saajien määrän lisäämiseen uusilla markkinasegmenteillä, erityisesti jos yksittäisten hankkeiden pieni koko kasvattaa huomattavasti transaktiokustannuksia hanketasolla, kuten sosiaalisen rahoituksen ekosysteemeissä. Tämän vuoksi valmiuksien kehittämistuen pitäisikin olla täydentävää lisätukea toimille, jotka toteutetaan unionin muiden, tietyn politiikan alan kattavien ohjelmien puitteissa.

(38) Olisi otettava käyttöön InvestEU-portaali, joka tarjoaa helposti saatavilla olevan ja käyttäjäystävällisen hanketietokannan, jotta lisätään rahoitusta tarvitsevien investointihankkeiden näkyvyyttä ja jonka tarkoituksena on erityisesti tarjota toteutuskumppaneille unionin lainsäädännön ja politiikkojen mukainen mahdollinen investointihankejatkumo.

(39) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[21] 22 ja 23 kohdan nojalla InvestEU-ohjelmaa on arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttäen kuitenkin ylisääntelyä ja varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta. Näihin vaatimuksiin voidaan tarvittaessa sisällyttää mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella kerätään näyttöä InvestEU-ohjelman käytännön vaikutuksista.

(40) Olisi otettava käyttöön kattava seurantakehys, joka perustuu tuotos-, tulos- ja vaikutusindikaattoreihin, jotta voidaan seurata edistymistä unionin tavoitteissa. Jotta vastuuvelvollisuus Euroopan kansalaisia kohtaan voidaan varmistaa, komission olisi raportoitava vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle InvestEU-ohjelman edistymisestä, vaikutuksista ja sen perusteella toteutetuista toimista.

(41) Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä sovelletaan tähän asetukseen. Nämä säännöt annetaan varainhoitoasetuksessa, ja niissä vahvistetaan etenkin menettely, jota käytetään vahvistettaessa talousarviota ja toteutettaessa sitä käyttämällä avustuksia, hankintoja, palkintoja sekä välillistä toteutusta, ja järjestetään taloushallinnon henkilöstön toiminnan valvonta. SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla annetut säännöt koskevat myös unionin talousarvion suojaamista tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita, sillä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on välttämätön ennakkoedellytys moitteettomalle varainhoidolle ja EU:n rahoituksen tuloksellisuudelle.

(42) Tähän ohjelmaan sovelletaan asetusta (EU, Euratom) [*uusi varainhoitoasetus*], jäljempänä ’varainhoitoasetus’. Siinä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat unionin talousarvion toteuttamista, mukaan lukien talousarviotakuuta koskevat säännöt.

(43) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013[22], neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2988/95[23], neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96[24] ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939[25] mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi

---

21 Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

22 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

23 Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

24 Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 11,96, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

25 Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla tutkia petoksia ja muuta laitonta toimintaa, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niiden perusteella syytteitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371[26] mukaisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, Euroopan syyttäjänvirastolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

(44) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin ETA-sopimukseen perustuvan yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien täytäntöönpanosta kyseisen sopimuksen mukaisesti tehtävällä päätöksellä. Myös muut kolmannet maat voivat osallistua muiden säädösten nojalla. Tähän asetukseen olisi sisällytettävä erityissäännös, jolla vastuullisille tulojen ja menojen hyväksyjille, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle myönnetään tarvittavat valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.

(45) Merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat neuvoston päätöksen 2013/755/EU 88 artiklan [*viite ajantasaistetaan tarvittaessa uuden merentakaisia alueita koskevan päätöksen mukaisesti*] nojalla saada rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.

(46) Jotta tämän asetuksen tiettyjä muita kuin keskeisiä osia voidaan täydentää investointisuuntaviivoilla, joita rahoitus- ja investointitoimissa olisi noudatettava, ja helpottaa tulosindikaattoreiden nopeaa ja joustavaa hyväksymistä sekä muuttaa rahoitusastetta, komissiolle olisi siirrettävä valta antaa SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädöksiä eri politiikka-ikkunoiden rahoitus- ja investointitoimia koskevien investointisuuntaviivojen laatimisesta sekä tämän asetuksen liitteen III muuttamisesta indikaattoreiden tarkistamiseksi tai täydentämiseksi ja rahoitusosuuden muuttamiseksi. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

(47) InvestEU-ohjelmalla olisi puututtava EU:n laajuisiin markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin sekä mahdollistettava uusiin tai monimutkaisiin markkinoiden toimintapuutteisiin kohdistettujen innovatiivisten rahoitustuotteiden ja niiden levitysjärjestelmien unioninlaajuinen markkinatestaus. Näistä syistä unionin tason toimet ovat perusteltuja,

[26] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan InvestEU-rahasto, josta unionin sisäisten politiikkojen tukemiseksi myönnetään EU:n takuu toteutuskumppaneiden toteuttamiin rahoitus- ja investointitoimiin.

Lisäksi tällä asetuksella perustetaan neuvontamekanismi, jolla tuetaan investointikelpoisten hankkeiden kehittämistä ja rahoituksen saantia ja kehitetään niihin liittyviä valmiuksia, jäljempänä ’InvestEU-neuvontakeskus’. Asetuksella perustetaan myös tietokanta, jonka avulla hankkeet, joille hankkeiden toteuttajat hakevat rahoitusta, saavat näkyvyyttä, ja jonka kautta sijoittajat saavat tietoa sijoitusmahdollisuuksista, jäljempänä ’InvestEU-portaali’.

Asetuksessa vahvistetaan InvestEU-ohjelman tavoitteet, talousarvio ja EU:n takuun määrä vuosiksi 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) ’rahoitusta yhdistävillä toimilla’ unionin talousarviosta tuettavia toimia, joiden tarkoituksena on yhdistää EU:n talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, ja EU:n talousarviosta rahoitettavia takaisin maksettavia tukia tai näitä molempia kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamiin, takaisin maksettaviin tukimuotoihin; unionin ohjelmat, joita rahoitetaan muista lähteistä kuin unionin talousarviosta, kuten EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahasto, voidaan rinnastaa tässä määritelmässä unionin talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin;

2) ’EU:n takuulla’ unionin talousarviosta myönnettävää kokonaistakuuta, jossa [varainhoitoasetuksen] [219 artiklan 1 kohdan] mukaiset talousarviotakuut tulevat voimaan, kun toteutuskumppaneiden kanssa allekirjoitetaan yksittäisiä takuusopimuksia;

3) ’rahoitustuotteella’ komission ja toteutuskumppanin välillä sovittua rahoitusmekanismia tai -järjestelyä, jonka ehtojen nojalla toteutuskumppani tarjoaa suoraa tai välitettyä rahoitusta lopullisille saajille missä tahansa 13 artiklassa tarkoitetussa muodossa;

4) ’rahoitus- ja/tai investointitoimilla’ toteutuskumppanin omissa nimissään sisäisten sääntöjensä mukaisesti toteuttamia toimia, jotka esitetään sen omissa tilinpäätöstiedoissa ja joilla lopullisille saajille annetaan rahoitusta suoraan tai välillisesti rahoitustuotteiden muodossa;

5) ’yhteistyössä hallinnoitavilla rahastoilla’ rahastoja, joista on mahdollista osoittaa varoja talousarviotakuun rahoittamiseen InvestEU-rahaston jäsenvaltio-osiossa, eli Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+), koheesiorahastoa, Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa (EMKR) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto);

6) ’takuusopimuksella’ oikeudellista välinettä, jossa komissio ja toteutuskumppani määrittävät ehdot, joilla EU:n takuun myöntämistä rahoitus- ja investointitoimille voidaan ehdottaa, talousarviotakuu kyseisille toimille myöntää ja kyseiset toimet toteuttaa tämän asetuksen säännösten mukaisesti;

7) ’toteutuskumppanilla’ kelpoisuusvaatimukset täyttävää vastapuolta, kuten rahoituslaitosta tai muuta välittäjää, jonka kanssa komissio allekirjoittaa takuusopimuksen ja/tai sopimuksen InvestEU-neuvontakeskuksen toteuttamisesta;

8) ’InvestEU-neuvontakeskuksella’ 20 artiklassa määriteltyä teknistä apua;

9) ’InvestEU-portaalilla’ 21 artiklassa määriteltyä tietokantaa;

10) ’InvestEU-ohjelmalla’ InvestEU-rahastoa, InvestEU-neuvontakeskusta, InvestEU-portaalia ja rahoitusta yhdistäviä toimia yhdessä;

11) ’mikrorahoituksella’ asetuksessa [[ESR+] numero] määriteltyä mikrorahoitusta;

12) ’midcap-yrityksillä’ yhteisöjä, joissa on enintään 3 000 työntekijää ja jotka ovat muita kuin pk-yrityksiä tai pieniä midcap-yrityksiä;

13) ’kansallisella kehityspankilla tai -laitoksella’ oikeussubjektia, joka harjoittaa ammattimaista rahoitustoimintaa ja jolle jäsenvaltio tai jäsenvaltion keskus-, alue- tai paikallistason yhteisö on antanut tehtäväksi toteuttaa kehittämis- tai edistämistoimia;

14) ’pk-yrityksillä’ komission suosituksen 2003/361/EY[27] liitteessä määriteltyjä mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;

15) ’pienillä midcap-yrityksillä’ yhteisöjä, joissa on enintään 499 työntekijää ja jotka ovat muita kuin pk-yrityksiä;

16) ’yhteiskunnallisella yrityksellä’ asetuksessa [[ESR+] *numero*] määriteltyä yhteiskunnallista yritystä;

17) ’kolmannella maalla’ maata, joka ei ole unionin jäsenvaltio.

3 artikla

InvestEU-ohjelman tavoitteet

[27] Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

1. InvestEU-ohjelman yleisenä tavoitteena on tukea unionin politiikkatavoitteita rahoitus- ja investointitoimilla, joilla edistetään:

   a) unionin kilpailukykyä, innovointi ja digitalisaatio mukaan lukien;

   b) unionin talouden kestävyyttä ja kasvua;

   c) unionin sosiaalista sopeutumiskykyä ja osallistavuutta;

   d) unionin pääomamarkkinoiden yhdentymistä ja sisämarkkinoiden vahvistumista, mukaan lukien ratkaisut, joilla puututaan unionin pääomamarkkinoiden hajanaisuuteen, monipuolistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä ja edistetään kestävää rahoitusta.

2. InvestEU-ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

   a) kestävään infrastruktuuriin kohdistuvien rahoitus- ja investointitoimien tukeminen 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla aloilla;

   b) tutkimukseen, innovointiin ja digitalisaatioon kohdistuvien rahoitus- ja investointitoimien tukeminen;

   c) yksityishenkilöiden ja pk-yritysten – ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa myös pienten midcap-yritysten – rahoituksen saannin ja saatavuuden parantaminen;

   d) yhteiskunnallisten yritysten mikrorahoituksen ja muun rahoituksen saannin ja saatavuuden parantaminen sekä sosiaalisiin investointeihin ja osaamiseen kohdistuvien rahoitus- ja investointitoimien tukeminen 7 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuilla aloilla.

4 artikla

EU:n takuun talousarvio ja määrä

1. Jäljempänä 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua EU-osiota koskeva EU:n takuu on 38 000 000 000 euroa (käypinä hintoina). Sen rahoitusaste on 40 prosenttia.

   Jäljempänä 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua jäsenvaltio-osiota varten EU:n takuuta voidaan korottaa jäsenvaltioiden [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [*numero*][28] [10 artiklan 1 kohdan] ja [YMP-suunnitelma-]asetuksen [*numero*][29] [75 artiklan 1 kohdan] nojalla osoittamalla määrällä.

   Myös 5 artiklassa tarkoitetut kolmansien maiden rahoitusosuudet, jotka [varainhoitoasetuksen] [218 artiklan 2 kohdan] mukaisesti suoritetaan kokonaan käteisenä, korottavat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua EU:n takuuta.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainitun määrän ohjeellinen jakautuminen esitetään tämän asetuksen liitteessä I. Komissio voi tarvittaessa muuttaa liitteessä I mainittuja määriä enimmillään 15 prosenttia kunkin tavoitteen osalta. Se ilmoittaa muutoksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

28

29

3. Jäljempänä V ja VI luvussa säädettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen varatut rahoituspuitteet ovat 525 000 000 euroa (käypinä hintoina).

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää myös InvestEU-ohjelman toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien tietotekniikkajärjestelmät.

5 artikla

InvestEU-rahastoon assosioituneet kolmannet maat

Seuraavat kolmannet maat voivat [varainhoitoasetuksen] [218 artiklan 2 kohdan] nojalla osallistua 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun InvestEU-rahaston EU-osion ja 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkaikkunoiden rahoittamiseen voidakseen osallistua tiettyihin rahoitustuotteisiin:

a) Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, ETA-sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;

b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokkaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;

c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;

d) muut kolmannet maat kunkin kolmannen maan osallistumisesta yhteen tai useampaan unionin ohjelmaan tehdyssä erityisessä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti edellyttäen, että kyseisellä sopimuksella

   i) varmistetaan asianmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;

   ii) vahvistetaan ohjelmin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavien rahoitusosuuksien ja niiden hallintokustannusten laskentatapa; maksettavia rahoitusosuuksia pidetään käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina [varainhoitoasetuksen] [21 artiklan 5 kohdan] mukaisesti;

   iii) ei anneta kolmannelle maalle ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;

   iv) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan.

6 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. EU:n takuun toteutuksessa käytetään välillistä hallinnointia, johon osallistuvat [varainhoitoasetuksen] [62 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii–vii alakohdassa] tarkoitetut elimet. Tämän asetuksen mukaisen EU:n rahoituksen muiden muotojen toteutuksessa käytetään [varainhoitoasetuksen] mukaisesti suoraa tai välillistä hallinnointia, mukaan lukien avustukset, jotka toteutetaan [varainhoitoasetuksen] [VIII osaston] mukaisesti.
2. EU:n takuun kattamien rahoitus- ja investointitoimien, jotka ovat osa rahoitusta yhdistävää toimea, jossa tämän asetuksen mukaista tukea yhdistetään yhdestä tai useammasta muusta unionin ohjelmasta tai EU:n päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta tulevaan tukeen,
    a) on vastattava niitä politiikkatavoitteita ja tukikelpoisuusperusteita, jotka esitetään siinä unionin ohjelmaa koskevassa säännössä, jonka nojalla tuesta päätetään;
    b) on oltava tämän asetuksen mukaisia.
3. Rahoitusta yhdistävien toimien, joissa on mukana rahoitusväline, joka rahoitetaan kokonaisuudessaan unionin muista ohjelmista tai päästökauppajärjestelmän innovointirahastosta käyttämättä tämän asetuksen mukaista EU:n takuuta, on vastattava niitä politiikkatavoitteita ja tukikelpoisuusperusteita, jotka esitetään siinä unionin ohjelmaa koskevassa säännössä, jonka nojalla tuesta päätetään.
4. Tukimuodoista, joita ei makseta takaisin, ja/tai unionin talousarviosta tulevista rahoitusvälineistä, jotka muodostavat osan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta rahoitusta yhdistävästä toimesta, päätetään 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseisen unionin ohjelman sääntöjä noudattaen ja ne toteutetaan rahoitusta yhdistävän toimen puitteissa tätä asetusta ja [varainhoitoasetuksen] [X osastoa] noudattaen.

   Raportoinnissa on käsiteltävä myös vastaavuutta niiden politiikkatavoitteiden ja tukikelpoisuusperusteiden kanssa, jotka esitetään siinä unionin ohjelmaa koskevassa säännössä, jonka nojalla tuesta päätetään, ja tämän asetuksen noudattamista.

II LUKU

InvestEU-rahasto

7 artikla

Politiikkaikkunat

1. InvestEU-rahasto toimii seuraavien neljän politiikkaikkunan kautta, jotta näillä aloilla voidaan puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin:

a) kestävän infrastruktuurin politiikkaikkuna: käsittää kestävät investoinnit seuraavilla osa-alueilla: liikenne, energia, digitaaliset yhteydet, raaka-aineiden tarjonta ja käsittely, avaruus, valtameret ja vesi, jätteet, luonto ja muu ympäristöinfrastruktuuri, laitteet, liikkuva omaisuus ja sellaisten innovatiivisten teknologioiden käyttöönotto, jotka edistävät ympäristöön tai yhteiskunnalliseen kestävyyteen liittyviä unionin tavoitteita tai niitä molempia tai täyttävät ympäristöä tai yhteiskunnallista kestävyyttä koskevat unionin normit;

b) tutkimuksen, innovoinnin ja digitalisaation politiikkaikkuna: käsittää seuraavat: tutkimus- ja innovointitoiminta, tutkimustulosten siirtäminen markkinoille, innovatiivisten ratkaisujen esittely ja käyttöönotto ja pk-yrityksiä suurempien innovatiivisten yritysten laajentamisen tukeminen sekä unionin teollisuuden digitalisaatio;

c) pk-yritysten politiikkaikkuna: pk-yritysten – ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa myös pienten midcap-yritysten – rahoituksen saanti ja saatavuus;

d) sosiaalisten investointien ja osaamisen politiikkaikkuna: käsittää seuraavat: mikrorahoitus, yhteiskunnallisten yritysten rahoitus ja yhteisötalous; osaaminen, yleissivistävä koulutus, ammatillinen koulutus ja niihin liittyvät palvelut; sosiaalinen infrastruktuuri (mukaan lukien sosiaali- ja opiskelija-asunnot); sosiaalinen innovointi; terveydenhuolto ja pitkäaikaishoito; osallistaminen ja saavutettavuus; kulttuuritoiminta, jolla on yhteiskunnallinen päämäärä; haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden integroiminen, mukaan lukien kolmansien maiden kansalaiset.

2. Jos 19 artiklassa tarkoitetulle investointikomitealle ehdotettu rahoitus- tai investointitoimi kuuluu useampaan kuin yhteen politiikkaikkunaan, sen on katsottava kuuluvan siihen politiikkaikkunaan, johon sen päätavoite tai sen useimpien alahankkeiden päätavoite kuuluu, ellei investointisuuntaviivoissa määritellä toisin.

3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun kestävän infrastruktuurin politiikkaikkunaan kuuluvien rahoitus- ja investointitoimien ilmasto-, ympäristö- ja sosiaalinen kestävyys on varmistettava, jotta ilmastoon, ympäristöön ja sosiaaliseen ulottuvuuteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset voidaan minimoida ja niihin kohdistuvat edut maksimoida. Hankkeiden toteuttajien, jotka pyytävät rahoitusta, on toimitettava tätä varten riittävät tiedot komission laatiman ohjeistuksen perusteella. Tiettyä ohjeistuksessa määriteltyä kokoa pienemmät hankkeet vapautetaan kestävyyden varmistamisesta.

Komission ohjeistuksella voidaan

a) ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta varmistaa kyky sietää ilmastonmuutoksen mahdollisia haitallisia vaikutuksia arvioimalla ilmastonmuutokseen liittyvää haavoittuvuutta ja riskejä, mukaan lukien sopeutumistoimenpiteet, ja ilmastonmuutoksen lieventämisen osalta sisällyttää kasvihuonekaasupäästöjen kustannukset ja ilmastonmuutoksen lieventämistoimenpiteiden myönteiset vaikutukset kustannus-hyötyanalyysiin;

b) ottaa huomioon hankkeen kokonaisvaikutus luontopääoman tärkeimpiin komponentteihin, jotka liittyvät ilmaan, veteen, maaperään ja biologiseen monimuotoisuuteen;

c) arvioida vaikutus tiettyjen alueiden tai väestöryhmien sosiaaliseen osallisuuteen.

4. Toteutuskumppaneiden on annettava komission antaman ohjeistuksen perusteella tiedot, jotka tarvitaan unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteita edistävien investointien seuraamiseksi.

5. Toteutuskumppaneiden on pidettävä tavoitteena, että vähintään 50 prosenttia kestävän infrastruktuurin politiikkaikkunaan kuuluvista investoinneista edistää unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 26 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa määritellään kunkin politiikkaikkunan investointisuuntaviivat.

8 artikla

Osiot

1. Kukin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu politiikkaikkuna käsittää kaksi osiota, joiden avulla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin seuraavasti:

   a) EU-osion avulla puututaan seuraaviin tilanteisiin:

      i) unionin politiikan painopisteisiin liittyvät markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommat investointitilanteet, joihin puututaan unionin tasolla;

      ii) unionin laajuiset markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommat investointitilanteet; tai

      iii) uudet tai monimutkaiset markkinoiden toimintapuutteet tai optimaalista heikommat investointitilanteet, joiden yhteydessä on tarkoitus kehittää uusia rahoitusratkaisuja ja markkinarakenteita;

   b) jäsenvaltio-osion avulla puututaan yksittäisiin markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, jotta voidaan edistää osallistuvien, yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen tavoitteita.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja osioita voidaan käyttää täydentävästi rahoitus- tai investointitoimen tukemiseen ja yhdistämällä tukea molemmista osioista.

9 artikla

Jäsenvaltio-osioon sovellettavat säännökset

1. Määrärahoilla, jotka jäsenvaltio osoittaa [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [numero] [10 artiklan 1 kohdan] nojalla tai [YMP-suunnitelmia koskevan] asetuksen [numero] [75 artiklan 1 kohdan] nojalla, rahoitetaan se osa jäsenvaltio-osioon kuuluvasta EU:n takuusta, joka kattaa rahoitus- ja investointitoimet kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Kyseisen jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun osan perustaminen edellyttää, että jäsenvaltion ja komission välillä tehdään rahoitusosuussopimus.

Jäsenvaltio ja komissio tekevät rahoitusosuussopimuksen tai sitä koskevan muutoksen neljän kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on tehnyt päätöksen kumppanuussopimuksen tai YMP-suunnitelman hyväksymisestä, tai samaan aikaan, kun komissio tekee päätöksen ohjelman tai YMP-suunnitelman muuttamisesta.

Kahden tai useamman jäsenvaltion on mahdollista tehdä yhteinen rahoitusosuussopimus komission kanssa.

Poiketen siitä, mitä [varainhoitoasetuksen] [211 artiklan 1 kohdassa] säädetään, EU:n takuun rahoitusaste on jäsenvaltio-osiossa 40 prosenttia ja sitä voidaan kussakin rahoitusosuussopimuksessa tarkistaa alas- tai ylöspäin, jotta voidaan ottaa huomioon käytettäviin rahoitustuotteisiin liittyvät riskit.

3. Rahoitusosuussopimuksessa on oltava ainakin seuraavat asiat:

a) jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseistä jäsenvaltiota koskevan osan kokonaismäärä, sen rahoitusaste, yhteistyössä hallinnoitavista rahastoista osoitettavien rahoitusosuuksien määrä, vuotuisen rahoitussuunnitelman mukainen rahoituksen muodostusvaihe ja syntyvän ehdollisen velan määrä, joka on katettava kyseisen jäsenvaltion antamalla back-to-back-takauksella;

b) strategia, joka sisältää rahoitustuotteet ja niiden vähimmäisvipuvaikutuksen, maantieteellisen kattavuuden, investointikauden ja, soveltuvin osin, lopullisten saajien ja kelpoisuusvaatimukset täyttävien rahoituksenvälittäjien ryhmät;

c) yksi tai useampi toteutuskumppani, joka on ilmaissut kiinnostuksensa, ja komission velvollisuus ilmoittaa valittu toteutuskumppani tai valitut toteutuskumppanit jäsenvaltiolle;

d) mahdollinen yhteistyössä hallinnoitavista rahastoista InvestEU-neuvontakeskukselle osoitettava rahoitusosuus;

e) vuotuiset raportointivelvoitteet suhteessa jäsenvaltioon, mukaan lukien rahoitusosuussopimuksessa tarkoitettujen indikaattoreiden mukainen raportointi;

f) määräykset, jotka koskevat korvausta jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseisestä osasta;

g) 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu mahdollinen yhdistäminen EU-osioon kuuluviin varoihin, mukaan lukien monikerroksinen rakenne, jolla riski voidaan kattaa paremmin.

4. Komissio panee rahoitusosuussopimukset täytäntöön toteutuskumppaneiden kanssa 14 artiklan nojalla allekirjoitetuilla takuusopimuksilla.

Jos yhdeksän kuukauden kuluessa rahoitusosuussopimuksen allekirjoittamisesta ei ole tehty takuusopimusta tai sitouduttu yhdellä tai useammalla takuusopimuksella rahoitusosuussopimuksen koko määrään, ensin mainitussa tapauksessa rahoitusosuussopimus irtisanotaan ja jälkimmäisessä tapauksessa sitä muutetaan tilannetta vastaavasti, ja rahoituksen käyttämätön määrä käytetään uudelleen [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [*numero*] [10 artiklan 5 kohdan] nojalla ja [YMP-suunnitelma-]asetuksen [*numero*] [75 artiklan 5 kohdan] nojalla.

Jos takuusopimusta ei ole pantu asianmukaisesti täytäntöön [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [*numero*] [10 artiklan 6 kohdassa] tai [YMP-suunnitelma-]asetuksen [*numero*] [75 artiklan 5 kohdassa] määritetyn ajan kuluessa, rahoitusosuussopimusta muutetaan ja rahoituksen käyttämätön määrä käytetään

uudelleen [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [*numero*] [10 artiklan 6 kohdan] nojalla ja [YMP-suunnitelma-]asetuksen [*numero*] [75 artiklan 6 kohdan] nojalla.

5. Seuraavia sääntöjä sovelletaan rahoitusosuussopimuksella perustettavan, jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun osan rahoittamiseen:

a) tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun muodostusvaiheen jälkeen mahdollinen vuotuinen varojen ylijäämä, joka lasketaan vertaamalla rahoitusasteen edellyttämää varojen määrää ja tosiasiallista varojen määrää toisiinsa, käytetään uudelleen [yhteisiä säännöksiä koskevan] asetuksen [10 artiklan 6 kohdan] nojalla ja [YMP-suunnitelma-]asetuksen [*numero*] [75 artiklan 6 kohdan] nojalla;

b) poiketen siitä, mitä [varainhoitoasetuksen] [213 artiklan 4 kohdassa] säädetään, tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun muodostusvaiheen jälkeen rahoittaminen ei saa sinä aikana, jona jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseinen osa on saatavilla, aiheuttaa varojen vuotuista kasvua;

c) komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle välittömästi, jos jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseisen osan rahoituksen taso alenee pienemmäksi kuin 20 prosenttia alkuperäisestä rahoituksesta sen seurauksena, että EU:n takuun kyseiseen osaan on turvauduttu;

d) jos jäsenvaltio-osioon kuuluvan EU:n takuun kyseisen osan rahoituksen taso saavuttaa 10 prosenttia alkuperäisestä rahoituksesta, kyseisen jäsenvaltion on komission pyynnöstä kartutettava yhteistä vararahastoa enimmillään 5 prosenttia alkuperäisestä rahoituksesta.

III LUKU

EU:N TAKUU

10 artikla

EU:n takuu

1. EU:n takuu myönnetään toteutuskumppaneille [varainhoitoasetuksen] [219 artiklan 1 kohdan] mukaisesti, ja sitä hallinnoidaan [varainhoitoasetuksen] [X osastoa] noudattaen.

2. EU:n takuu voidaan myöntää tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin rahoitus- ja investointitoimiin investointikaudeksi, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 2027. Toteutuskumppanin ja rahoituksen lopullisen saajan tai rahoituksenvälittäjän tai muun 13 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun tahon väliset sopimukset on allekirjoitettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2028.

11 artikla

Tukikelpoiset rahoitus- ja investointitoimet

1. InvestEU-rahastosta tuetaan ainoastaan sellaisia rahoitus- ja investointitoimia, jotka

   a) täyttävät [varainhoitoasetuksen] [209 artiklan 2 kohdan a–e alakohdassa] säädetyt edellytykset, erityisesti [varainhoitoasetuksen] [209 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] säädetyn täydentävyysvaatimuksen, ja joilla [varainhoitoasetuksen] [209 artiklan 2 kohdan d alakohdan] mukaisesti tilanteen mukaan maksimoidaan yksityiset sijoitukset;

   b) edistävät unionin politiikkatavoitteita ja kuuluvat soveltuvan politiikkaikkunan puitteissa tämän asetuksen liitteen II mukaisiin rahoitus- ja investointitoimiin oikeutettuihin osa-alueisiin; ja

   c) ovat investointisuuntaviivojen mukaisia.

2. Unionissa sijaitsevien hankkeiden lisäksi InvestEU-rahastosta voidaan tukea rahoitus- ja investointitoimilla seuraavia hankkeita ja toimia:

   a) sellaisia rajatylittäviä hankkeita yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa sijaitsevien tai niihin sijoittautuneiden yhteisöjen välillä, jotka ulottuvat yhteen tai useampaan kolmanteen maahan, mukaan lukien unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokkaat, Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin, Euroopan talousalueeseen tai Euroopan vapaakauppaliittoon kuuluvat maat, tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä II tarkoitetut merentakaiset maat ja alueet taikka ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat, riippumatta siitä, onko kyseisissä kolmansissa maissa taikka merentakaisissa maissa tai merentakaisilla alueilla kumppania;

   b) rahoitus- ja investointitoimet 5 artiklassa tarkoitetuissa maissa, jotka ovat osallistuneet tietyn rahoitustuotteen rahoittamiseen.

3. InvestEU-rahastosta voidaan tukea rahoitus- ja investointitoimia, joilla tarjotaan rahoitusta oikeussubjekteille, jotka ovat sijoittautuneet johonkin seuraavista maista:

   a) jäsenvaltio tai siihen sidoksissa oleva merentakainen maa tai alue;

   b) kolmas maa tai alue, joka on assosioitunut InvestEU-ohjelmaan 5 artiklan mukaisesti;

   c) 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kolmas maa, kyseisissä tilanteissa;

   d) muut maat, jos tarpeen hankkeen rahoittamiseksi a–c alakohdassa tarkoitetussa maassa tai alueella.

12 artikla

Toteutuskumppaneiden valinta

1. Komissio valitsee toteutuskumppanit tai tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun toteutuskumppaniryhmän kelpoisuusvaatimukset täyttävien vastapuolten joukosta [varainhoitoasetuksen][154 artiklan] mukaisesti.

   EU-osiossa kelpoisuusvaatimukset täyttävien vastapuolten on täytynyt ilmaista kiinnostuksensa ja pystyttävä kattamaan rahoitus- ja investointitoimia vähintään kolmessa jäsenvaltiossa. Toteutuskumppanit voivat kattaa rahoitus- ja

investointitoimia vähintään kolmessa jäsenvaltiossa myös yhdessä muodostamalla ryhmän.

Jäsenvaltio-osiossa jäsenvaltio voi ehdottaa toteutuskumppaniksi yhtä tai useampaa kelpoisuusvaatimukset täyttävää vastapuolta 9 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen kiinnostuksensa ilmaisseiden joukosta.

Jos jäsenvaltio ei ehdota toteutuskumppania, komissio etenee tämän kohdan toisen alakohdan mukaisesti ja valitsee toteutuskumppanin niiden toteutuskumppaneiden joukosta, jotka voivat kattaa rahoitus- ja investointitoimia asianomaisilla maantieteellisillä alueilla.

2. Toteutuskumppaneita valitessaan komissio varmistaa, että InvestEU-rahaston rahoitustuotesalkulla

a) maksimoidaan 3 artiklassa esitettyjen tavoitteiden kattavuus;

b) maksimoidaan EU:n takuun vaikutus toteutuskumppanin itsensä sitomien varojen kautta;

c) tilanteen mukaan maksimoidaan yksityiset sijoitukset;

d) saavutetaan maantieteellinen hajonta;

e) riskien hajauttaminen on riittävää;

f) edistetään innovatiivisia rahoitus- ja riskiratkaisuja, joilla puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin.

3. Toteutuskumppaneita valitessaan komissio ottaa huomioon myös

a) mahdolliset unionin talousarviosta maksettavat kustannukset ja unionin talousarvioon maksettavat korvaukset;

b) toteutuskumppanin kyvyn noudattaa perusteellisesti [varainhoitoasetuksen] [155 artiklan 2 kohdassa] säädettyjä vaatimuksia, jotka liittyvät veronkiertoon, veropetoksiin ja verovilppiin, rahanpesuun, terrorismin rahoittamiseen ja yhteistyöhaluttomiin oikeudenkäyttöalueisiin.

4. Toteutuskumppaneiksi voidaan valita kansallisia kehityspankkeja tai -laitoksia edellyttäen, että ne täyttävät tässä artiklassa ja 14 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetyt vaatimukset.

13 artikla

Tukikelpoiset rahoitusmuodot

1. EU:n takuuta voidaan käyttää kattamaan riskejä, joita toteutuskumppaneille aiheutuu seuraavantyyppisen rahoituksen myöntämisestä:

a) rahoituksen lopullisille saajille kanavoitavat lainat, takaukset, vastatakaukset, pääomamarkkinainstrumentit, muut rahoituksen tai erillistakauksen muodot, mukaan lukien huonommassa etuoikeusasemassa oleva vieraan pääoman ehtoinen rahoitus, tai oman pääoman ehtoiset tai luonteiset sijoitukset, jotka

tehdään suoraan tai rahoituksenvälittäjien, rahastojen, investointijärjestelyjen tai muiden välineiden kautta;

b) toteutuskumppanin toiselle rahoituslaitokselle myöntämä rahoitus tai takaus, jonka avulla viimeksi mainitun on mahdollista toteuttaa a alakohdassa tarkoitettuja rahoitustoimia.

Jotta rahoitus voidaan kattaa EU:n takuulla, toteutuskumppanin on myönnettävä, hankittava tai laskettava liikkeeseen tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu rahoitus 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja rahoitus- tai investointitoimia varten sellaisen rahoitussopimuksen tai transaktion mukaisesti, jonka toteutuskumppani on allekirjoittanut tai tehnyt sen jälkeen, kun komission ja toteutuskumppanin välillä on allekirjoitettu takuusopimus, ja jonka voimassaolo ei ole päättynyt tai jota ei ole peruutettu.

2. Rahastojen tai muiden välittäjätahojen kautta toteutettavat rahoitus- ja investointitoimet voidaan kattaa EU:n takuulla investointisuuntaviivoissa annettavien säännösten mukaisesti, vaikka tällainen taho sijoittaisi vähemmistön sijoittamistaan määristä unionin ulkopuolella ja 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa maissa tai muihin kuin tämän asetuksen nojalla kelpoisuusvaatimukset täyttäviin varoihin.

14 artikla

Takuusopimukset

1. Komissio tekee kunkin toteutuskumppanin kanssa takuusopimuksen EU:n takuun myöntämisestä tämän asetuksen vaatimusten mukaisesti komission määrittämään määrään asti.

Jos toteutuskumppanit muodostavat 12 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun ryhmän, tehdään vain yksi takuusopimus komission ja kunkin ryhmään kuuluvan toteutuskumppanin välillä tai komission ja yhden, ryhmän lukuun toimivan toteutuskumppanin välillä.

2. Takuusopimukseen on sisällytettävä erityisesti määräykset seuraavista:

a) toteutuskumppanin tarjoaman rahoitusosuuden määrä ja ehdot;

b) toteutuskumppanin toiselle toteutukseen osallistuvalle oikeussubjektille, jos tällainen on, tarjoaman rahoituksen tai takausten ehdot;

c) EU:n takuun antamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt 16 artiklan mukaisesti, mukaan lukien säännöt tietyntyyppisistä välineistä muodostuvien salkkujen kattamisesta ja tapahtumista, joiden perusteella EU:n takuuseen voidaan vedota;

d) riskinotosta maksettava korvaus, joka jaetaan unionin ja toteutuskumppanin riskinottoa koskevien osuuksien mukaisessa suhteessa;

e) maksuehdot;

f) toteutuskumppanin sitoumus hyväksyä komission ja investointikomitean päätökset, jotka koskevat EU:n takuun käyttöä ehdotettuun rahoitus- tai investointitoimeen, rajoittamatta kuitenkaan toteutuskumppanin päätöksentekoa ehdotetusta toimesta ilman EU:n takuuta;

g) toteutuskumppanin tehtäväksi annettavaan saatavien perintään sovellettavat määräykset ja menettelyt;

h) EU:n takuun kattamiin toimiin liittyvä taloudellinen ja toimintaa koskeva raportointi ja seuranta;

i) keskeiset tulosindikaattorit, jotka koskevat erityisesti EU:n takuun käyttöä, 3, 7 ja 11 artiklassa säädettyjä tavoitteita ja perusteita sekä yksityisen pääoman mobilisointia;

j) jos on kyse rahoitusta yhdistävistä toimista, niihin liittyvät säännökset ja menettelyt;

k) muut merkitykselliset säännökset, jotka täyttävät [varainhoitoasetuksen] [X osaston] vaatimukset.

3. Takuusopimuksessa määrätään myös, että unionille tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimista maksettava korvaus suoritetaan sen jälkeen kun siitä on vähennetty EU:n takuuseen vetoamisen seurauksena suoritettavat maksut.

4. Lisäksi takuusopimuksessa määrätään, että korvauksen, tulojen ja palautusten kokonaismäärästä, joka toteutuskumppanin on maksettava unionille tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimista, on vähennettävä EU:n takuuseen liittyvä mahdollinen velka toteutuskumppanille. Jos tämä määrä ei riitä kattamaan velkaa toteutuskumppanille 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti, maksettava määrä otetaan EU:n takuun varoista.

5. Jos takuusopimus tehdään jäsenvaltio-osiossa, siinä voidaan määrätä jäsenvaltion tai asianomaisten alueiden edustajien osallistumisesta takuusopimuksen toteutuksen seurantaan.

15 artikla

EU:n takuun käytön edellytykset

1. EU:n takuun myöntäminen edellyttää toteutuskumppanin kanssa tehdyn takuusopimuksen voimaantuloa.

2. EU:n takuu kattaa rahoitus- ja investointitoimet ainoastaan, jos ne täyttävät tässä asetuksessa ja investointisuuntaviivoissa vahvistetut vaatimukset ja investointikomitea on tullut siihen tulokseen, että ne täyttävät vaatimukset, joita tuen saaminen EU:n takuuna edellyttää. Toteutuskumppanit vastaavat edelleen siitä, että rahoitus- ja investointitoimissa noudatetaan tätä asetusta ja asiaa koskevia investointisuuntaviivoja.

3. Komissio ei maksa toteutuskumppanille mitään hallintomenoja tai palkkioita, jotka liittyvät EU:n takuun kattamien rahoitus- ja investointitoimien toteuttamiseen, ellei toteutuskumppani voi osoittaa, että politiikkatavoitteet, joihin toteutettavalla rahoitustuotteella pyritään, ovat luonteeltaan sellaisia, että tästä on tarpeen poiketa. Tällaisten kustannusten kattamisesta on määrättävä takuusopimuksessa, ja siinä on noudatettava [varainhoitoasetuksen] [209 artiklan 2 kohdan g alakohtaa].

4. Lisäksi toteutuskumppani voi käyttää EU:n takuuta kattaakseen asiaankuuluvan osuuden mahdollisista takaisinperintäkuluista, ellei niitä ole 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti vähennetty perintätuotoista.

16 artikla

EU:n takuun kattavuus ja ehdot

1. Riskinotosta maksettava korvaus jaetaan unionin ja toteutuskumppanin kesken sillä perusteella, kuinka suuri niiden osuus on rahoitus- ja investointitoimisalkun tai, tapauksen mukaan, yksittäisten toimien riskinotosta. Toteutuskumppanilla on oltava asianmukainen oma riski niissä rahoitus- ja investointitoimissa, joita EU:n takuulla tuetaan, elleivät politiikkatavoitteet, joihin rahoitustuotteen toteuttamisella pyritään, ole luonteeltaan sellaisia, että toteutuskumppani ei ole poikkeuksellisesti voinut kohtuudella osallistua rahoitustuotteeseen omalla riskinkantokyvyllään.

2. EU:n takuu kattaa seuraavat:

   a) 13 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vieraan pääoman ehtoisten tuotteiden osalta:

      i) pääoma ja kaikki korot ja määrät, jotka on rahoitustoimien ehtojen mukaisesti maksettava toteutuskumppanille mutta joita se ei ole saanut, maksukyvyttömyystapahtumaan saakka; huonommassa etuoikeusasemassa olevan vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen osalta lykkäys, vähentäminen tai vaadittu myyminen katsotaan maksukyvyttömyystapahtumaksi;

      ii) uudelleenjärjestelytappiot;

      iii) tappiot, jotka johtuvat muiden valuuttojen kuin euron kurssivaihteluista markkinoilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet pitkän aikavälin suojaamiseen;

   b) 13 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen oman pääoman ehtoisten tai luonteisten sijoitusten osalta sijoitetut määrät ja niiden rahoituskulut sekä muiden valuuttojen kuin euron kurssivaihteluista aiheutuvat tappiot;

   c) 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen toteutuskumppanin toiselle oikeussubjektille myöntämän rahoituksen ja takauksien osalta käytetyt määrät ja niiden rahoituskulut.

3. Jos unioni suorittaa maksun toteutuskumppanille, joka on vedonnut EU:n takuuseen, unioni siirtää itselleen kyseisiin EU:n takuun kattamiin rahoitus- ja investointitoimiin liittyvät toteutuskumppanin oikeudet siltä osin kuin ne edelleen jatkuvat.

   Toteutuskumppanin on unionin puolesta huolehdittava niitä määriä vastaavien saatavien perinnästä, joihin unionille on siirtynyt oikeus, ja maksettava unionille takaisin perimistään summista.

IV LUKU

HALLINNOINTI

17 artikla

Neuvottelukunta

1. Komissiota neuvoo neuvottelukunta, jolla on kaksi kokoonpanoa: toteutuskumppaneiden edustajat ja jäsenvaltioiden edustajat.

2. Kukin toteutuskumppani ja kukin jäsenvaltio voi nimittää kokoonpanoon yhden edustajan.

3. Komissio on edustettuna kummassakin neuvottelukunnan kokoonpanossa.

4. Kun neuvottelukunta kokoontuu toteutuskumppaneiden edustajien kokoonpanossa, puheenjohtajana toimivat komission edustaja ja Euroopan investointipankin nimittämä edustaja yhdessä.

   Kun neuvottelukunta kokoontuu jäsenvaltioiden edustajien kokoonpanossa, puheenjohtajana toimii komission edustaja.

   Neuvottelukunta kokoontuu säännöllisesti ja vähintään kaksi kertaa vuodessa puheenjohtajan koolle kutsumana. Voidaan myös järjestää neuvottelukunnan kokoonpanojen yhteisiä kokouksia niiden puheenjohtajien yhteisesti koolle kutsumana.

   Komissio vahvistaa neuvottelukunnan toimintasäännöt ja -menettelyt ja huolehtii sen sihteeristötehtävistä.

5. Neuvottelukunta

   a) toimiessaan toteutuskumppaneiden edustajien kokoonpanossa:

      i) antaa tämän asetuksen nojalla toteutettavien rahoitustuotteiden suunnittelua koskevia neuvoja;

      ii) antaa komissiolle markkinoiden toimintapuutteita ja optimaalista heikompia investointitilanteita ja markkinaolosuhteita koskevia neuvoja;

   b) toimiessaan jäsenvaltioiden edustajien kokoonpanossa:

      i) tiedottaa jäsenvaltioille InvestEU-rahaston toteuttamisesta;

      ii) vaihtaa jäsenvaltioiden kanssa näkemyksiä markkinoiden kehityksestä ja jakaa parhaita käytäntöjä.

18 artikla

Hanketiimi

1. Perustetaan hanketiimi, joka koostuu asiantuntijoista, joita toteutuskumppanit antavat komission käyttöön unionin talousarvion kannalta vastikkeetta.

2. Kunkin toteutuskumppanin on osoitettava hanketiimiin asiantuntijoita. Asiantuntijoiden lukumäärä on vahvistettava takuusopimuksessa.

3. Komissio vahvistaa, ovatko toteutuskumppanin ehdottamat rahoitus- ja investointitoimet unionin lainsäädännön ja politiikkojen mukaisia.

4. Jos komissio on antanut 3 kohdassa tarkoitetun vahvistuksen, hanketiimin on tarkastettava toteutuskumppaneiden ehdotetuista rahoitus- ja investointitoimista tekemien due diligence -arviointien laatu. Sen jälkeen rahoitus- ja investointitoimet on toimitettava investointikomitealle, joka päättää, hyväksytäänkö ne EU:n takuun piiriin.

   Hanketiimin on laadittava investointikomitealle ehdotetuista rahoitus- ja investointitoimista tulostaulu.

Tulostaulussa on arvioitava erityisesti seuraavia:

a) ehdotettujen rahoitus- ja investointitoimien riskiprofiili;

b) rahoituksen lopullisille saajille koituva etu;

c) tukikelpoisuusperusteiden noudattaminen.

Kunkin toteutuskumppanin on annettava hanketiimille riittävät ja yhdenmukaiset tiedot, jotta se voi tehdä riskianalyysin ja laatia tulostaulun.

5. Hanketiimin asiantuntija ei saa arvioida due diligence- tai hankearviointia, jos se liittyy sen toteutuskumppanin esittämään mahdolliseen rahoitus- tai investointitoimeen, joka on antanut kyseisen asiantuntijan komission käyttöön. Kyseinen asiantuntija ei saa myöskään laatia kyseisiä ehdotuksia koskevaa tulostaulua.

6. Kunkin hanketiimiasiantuntijan on ilmoitettava komissiolle mahdollisista eturistiriidoista ja annettava viipymättä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen jatkuvan eturistiriidattomuuden selvittämiseksi.

7. Komissio vahvistaa hanketiimin toimintaa ja eturistiriitatilanteiden todentamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

8. Komissio vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt tulostaululle, jonka avulla investointikomitea voi hyväksyä EU:n takuun käytön ehdotetussa rahoitus- tai investointitoimessa.

19 artikla

Investointikomitea

1. Perustetaan investointikomitea. Sen tehtävänä on

   a) käsitellä rahoitus- ja investointitoimia koskevat ehdotukset, joita toteutuskumppanit esittävät katettavaksi EU:n takuusta;

   b) tarkistaa, ovatko ehdotukset tämän asetuksen ja investointisuuntaviivojen mukaisia, kiinnittäen erityistä huomiota [varainhoitoasetuksen] [209 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] säädettyyn täydentävyysvaatimukseen ja [varainhoitoasetuksen] [209 artiklan 2 kohdan d alakohdassa] edellytettyyn yksityisten sijoitusten houkuttelemiseen; ja

   c) tarkistaa, täyttävätkö rahoitus- ja investointitoimet, joita tuettaisiin EU:n takuulla, kaikki asiaankuuluvat vaatimukset.

2. Investointikomitea kokoontuu neljässä eri kokoonpanossa, jotka vastaavat 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja politiikkaikkunoita.

Kukin investointikomitean kokoonpano muodostuu kuudesta palkatusta ulkopuolisesta asiantuntijasta. Asiantuntijat valitaan [varainhoitoasetuksen] [237 artiklan] mukaisesti, ja komissio nimittää heidät enintään neljän vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia, mutta sen kokonaiskesto saa olla enintään seitsemän vuotta. Komissio voi päättää uusia investointikomitean jäsenen toimikauden ilman tässä kohdassa säädettyä menettelyä.

Asiantuntijoilla on oltava asianmukaista korkean tason markkinakokemusta hankerakenteiden suunnittelusta ja rahoittamisesta tai pk-yritysten tai suurempien yritysten rahoittamisesta.

Investointikomitean kokoonpanolla varmistetaan, että sillä on 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkaikkunoiden kattamien sektoreiden ja unionin maantieteellisten markkinoiden laaja tuntemus ja että se on kokonaisuutena sukupuolijakaumaltaan tasapainoinen.

Neljän jäsenen on oltava investointikomitean kaikkien neljän kokoonpanon pysyviä jäseniä. Lisäksi neljässä eri kokoonpanossa on kussakin oltava kaksi asiantuntijaa, joilla on kokemusta investoinneista kyseisen politiikkaikkunan kattamilta sektoreilta. Ainakin yhdellä pysyvistä jäsenistä on oltava asiantuntemusta kestävästä investoimisesta. Komissio osoittaa investointikomitean jäsenet sopivaan kokoonpanoon tai sopiviin kokoonpanoihin. Investointikomitea valitsee pysyvien jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan.

Komissio hyväksyy investointikomitean työjärjestyksen ja huolehtii sen sihteeristötehtävistä.

3. Investointikomitean jäsenten on komitean toimintaan osallistuessaan hoidettava tehtävänsä puolueettomasti ja yksinomaan InvestEU-rahaston edun mukaisesti. He eivät saa pyytää eivätkä ottaa vastaan ohjeita toteutuskumppaneilta, unionin toimielimiltä, jäsenvaltioilta taikka muulta julkiselta tai yksityiseltä elimeltä.

Investointikomitean kaikkien jäsenten ansioluettelot ja ilmoitukset taloudellisista sidonnaisuuksista on julkistettava, ja ne on pidettävä jatkuvasti ajan tasalla. Kunkin investointikomitean jäsenen on ilmoitettava komissiolle viipymättä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen jatkuvan eturistiriidattomuuden selvittämiseksi.

Komissio voi poistaa jäsenen tehtävistään, jos tämä ei noudata tässä kohdassa säädettyjä vaatimuksia, tai muista asianmukaisesti perustelluista syistä.

4. Toimiessaan tämän artiklan mukaisesti investointikomitealla on oltava tukenaan toteutuskumppaneiden toimittamat asiakirjat ja kaikki muut asiakirjat, joita se pitää merkityksellisinä. Toteutuskumppanin tekemät hankearvioinnit eivät sido investointikomiteaa sen suhteen, katetaanko rahoitus- tai investointitoimi EU:n takuulla.

Investointikomitean on käytettävä ehdotusten arvioimisessa ja tarkistamisessa 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua indikaattoritulostaulua.

5. Investointikomitean päätelmät on hyväksyttävä kaikkein jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Äänten mennessä tasan investointikomitean puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Investointikomitean päätelmien, joissa hyväksytään rahoitus- tai investointitoimen tukeminen EU:n takuulla, on oltava julkisesti saatavilla, ja niiden on sisällettävä hyväksynnän perustelut. Julkistetut päätelmät eivät saa sisältää kaupallisesti arkaluonteisia tietoja.

Tulostaulun on oltava julkisesti saatavilla, kun rahoitus- tai investointitoimi tai alahanke, jos on sellaisesta kyse, on allekirjoitettu. Julkistettu tulostaulu ei saa sisältää kaupallisesti arkaluonteisia tietoja tai henkilötietoja, joita unionin tietosuojasääntöjen mukaan ei saa julkistaa.

EU:n takuun käytön epäämistä koskevat investointikomitean päätelmät toimitetaan kaksi kertaa vuodessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiukkoja luottamuksellisuusvaatimuksia noudattaen.

6. Jos investointikomiteaa pyydetään hyväksymään EU:n takuun käyttö rahoitus- tai investointitoimessa, joka on väline, ohjelma tai rakenne, jolla on alahankkeita, hyväksynnän on koskettava myös alahankkeita, ellei investointikomitea päätä pidättää itsellään oikeutta hyväksyä ne erikseen.

V LUKU

InvestEU-neuvontakeskus

20 artikla

InvestEU-neuvontakeskus

1. InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa neuvontaa investointihankkeiden määrittämistä, valmistelua, kehittämistä ja jäsentämistä, hankkeisiin liittyviä hankintoja ja hankkeiden toteuttamista varten sekä lisää hankkeiden toteuttajien ja rahoituksenvälittäjien kapasiteettia toteuttaa rahoitus- ja investointitoimia. Se voi antaa tukeaan missä tahansa hankkeen tai tuetun yhteisön rahoituksen elinkaaren vaiheessa.

InvestEU-neuvontakeskus on käytettävissä kunkin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun politiikkaikkunan komponenttina, joka kattaa kaikki kyseiseen ikkunaan kuuluvat sektorit. Lisäksi käytettävissä on monialaisia neuvontapalveluja.

2. InvestEU-neuvontakeskus tarjoaa erityisesti seuraavia palveluja:

a) hankekehitystuen tarjoaminen keskitetystä asiointipisteestä viranomaisille ja hankkeiden toteuttajille keskitetysti hallinnoituja unionin ohjelmia varten;

b) hankkeiden toteuttajien avustaminen tarvittaessa hankkeiden kehittämiseksi siten, että ne täyttävät 3, 7 ja 11 artiklassa säädetyt tavoitteet ja tukikelpoisuusperusteet, ja pienimuotoisten hankkeiden yhteenliittymien kehittämisen helpottaminen; tällainen apu ei kuitenkaan ennalta rajoita investointikomitean päätelmiä tällaisten hankkeiden tukemisesta EU:n takuulla;

c) toimien tukeminen ja paikallisen tietämyksen lisääminen InvestEU-rahaston tuen käytön helpottamiseksi kaikkialla unionissa ja mahdollisuuksien mukaan aktiivinen myötävaikuttaminen InvestEU-rahaston sektorikohtaisen ja

maantieteellisen monipuolisuuden tavoitteeseen siten, että tuetaan toteutuskumppaneita mahdollisten rahoitus- ja investointitoimien alullepanossa ja kehittämisessä;

d) vertaisvaihtoon ja tiedon, tietotaidon ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen tarkoitettujen yhteistyöalustojen perustamisen helpottaminen hankejatkumon ja sektoreiden kehittämisen tukemiseksi;

e) investointijärjestelyjen, ja erityisesti useita jäsenvaltioita käsittävien rajatylittävien investointijärjestelyjen, perustamista koskevan proaktiivisen neuvonnan tarjoaminen;

f) organisatoristen valmiuksien, taitojen ja prosessien kehittämiseen ja organisaatioiden investointivalmiuden nopeuttamiseen tähtäävien toimien tukeminen, jotta hankkeiden toteuttajat ja viranomaiset voivat kehittää investointihankejatkumoita ja hallinnoida hankkeita ja rahoituksenvälittäjät toteuttaa rahoitus- ja investointitoimia sellaisten yhteisöjen hyväksi, joilla on vaikeuksia saada rahoitusta, muun muassa tukemalla riskinarviointikyvyn kehittämistä tai sektorikohtaista osaamista.

3. InvestEU-neuvontakeskuksen on oltava hankkeiden julkisten ja yksityisten toteuttajien ja rahoituksenvälittäjien ja muiden välittäjien käytettävissä.

4. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista palveluista voidaan periä maksuja, joilla katetaan osa kyseisten palvelujen tarjoamisesta aiheutuvista kustannuksista.

5. Jotta 1 kohdassa tarkoitettu tavoite voidaan saavuttaa ja jotta neuvontapalvelujen tarjoamista voidaan helpottaa, InvestEU-neuvontakeskus hyödyntää komission ja toteutuskumppaneiden asiantuntemusta.

6. InvestEU-neuvontakeskuksella on tarvittaessa oltava paikallinen edustus. Paikallinen edustus on perustettava erityisesti jäsenvaltioissa tai alueilla, joilla on vaikeuksia InvestEU-hankkeiden kehittämisessä. InvestEU-neuvontakeskus avustaa tiedon siirrossa alueelliselle ja paikalliselle tasolle, jotta voidaan kehittää 1 kohdassa tarkoitettuun tukeen liittyviä alueellisia ja paikallisia valmiuksia ja asiantuntemusta.

7. Toteutuskumppanit ehdottavat rahoitusta hakeville hankkeiden toteuttajille, myös erityisesti pienempimuotoisten hankkeiden toteuttajille, että nämä pyytävät hankkeeseensa InvestEU-neuvontakeskuksen tukea, jotta voidaan tarvittaessa tehostaa hankkeiden valmistelua ja arvioida mahdollisuutta yhdistää hankkeita.

Toteutuskumppaneiden on myös tiedotettava hankkeiden toteuttajille mahdollisuudesta lisätä niiden hankkeet 21 artiklassa tarkoitetun InvestEU-portaalin luetteloon.

VI LUKU

21 artikla

InvestEU-portaali

1. Komissio perustaa InvestEU-portaalin. Se on helposti saatavilla oleva ja käyttäjäystävällinen hanketietokanta, jossa annetaan asiaankuuluvaa tietoa kustakin hankkeesta.

2. InvestEU-portaali tarjoaa hankkeiden toteuttajille kanavan, jossa ne saavat näkyvyyttä hankkeilleen, joille ne hakevat rahoitusta, ja jossa ne antavat niitä koskevaa tietoa sijoittajille. Hankkeen ottaminen InvestEU-portaaliin ei rajoita päätöksiä, jotka koskevat tämän asetuksen tai minkään muun unionin välineen mukaisen tuen taikka julkisen rahoituksen piiriin tuettaviksi valittuja lopullisia hankkeita.

3. Portaalissa luetellaan ainoastaan hankkeita, jotka ovat sopusoinnussa unionin lainsäädännön ja politiikkojen kanssa.

4. Komissio välittää hankkeet, jotka täyttävät 3 kohdassa asetetut ehdot, toteutuskumppaneille.

5. Toteutuskumppanit tarkastelevat hankkeita, jotka kuuluvat niiden maantieteelliseen ja toiminta-alueeseen.

VII LUKU

SEURANTA JA RAPORTOINTI, ARVIOINTI JA VALVONTA

22 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan Invest-EU-ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa, esitetään tämän asetuksen liitteessä III.

2. Jotta InvestEU-ohjelman toteuttamisen edistymistä voidaan arvioida suhteessa tavoitteisiin, komissiolle siirretään valta antaa 26 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tämän asetuksen liitettä III tarkistamalla tai täydentämällä indikaattoreita tarpeen mukaan sekä täydennetään tätä asetusta säännöksillä, jotka koskevat seuranta- ja arviointikehyksen perustamista.

3. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Sitä varten toteutuskumppaneille ja muille unionin varojen saajille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

4. Komissio raportoi InvestEU-ohjelman toteuttamisesta [varainhoitoasetuksen] [241 ja 250 artiklan] mukaisesti. Tätä varten toteutuskumppaneiden on toimitettava vuosittain tarvittavat tiedot, jotta komissio voi täyttää raportointivelvoitteensa.

5. Lisäksi kunkin toteutuskumppanin on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden välein kertomus tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimista jaoteltuina EU-osioon ja jäsenvaltio-osioon jäsenvaltioittain. Kertomukseen on sisällytettävä arvio EU:n takuun käytön edellytysten ja tämän asetuksen liitteessä III esitettyjen keskeisten tulosindikaattoreiden noudattamisesta.

Kertomukseen on lisäksi sisällytettävä toiminta-, tilasto-, rahoitus- ja kirjanpitotietoja kunkin rahoitus- ja investointitoimen, kunkin osion ja kunkin politiikkaikkunan sekä InvestEU-rahaston tasolla. Yhteen näistä kertomuksista on sisällytettävä tiedot, jotka toteutuskumppaneiden on annettava [varainhoitoasetuksen] [155 artiklan 1 kohdan a alakohdan] nojalla.

23 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on tehtävä oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Komissio tekee viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025 väliarvioinnin InvestEU-ohjelmasta, ja erityisesti EU:n takuun käytöstä.
3. Komissio suorittaa InvestEU-ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua 1 artiklassa mainitun ajanjakson päättymisestä, InvestEU-ohjelman, ja erityisesti EU:n takuun käytön, lopullisen arvioinnin.
4. Komissio toimittaa arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.
5. Toteutuskumppaneiden on annettava komissiolle tarvittavat tiedot 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen arviointien suorittamista varten.
6. Komissio tarkastelee [varainhoitoasetuksen] [211 artiklan 1 kohdan] nojalla [varainhoitoasetuksen] [250 artiklassa] tarkoitetussa vuosikertomuksessa kolmen vuoden välein tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn rahoitusasteen riittävyyttä suhteessa EU:n takuun kattamien rahoitus- ja investointitoimien todelliseen riskiprofiiliin. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 26 artiklan mukaisesti, jotta tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä rahoitusastetta voidaan mukauttaa tämän tarkastelun perusteella enimmillään 15 prosenttia.

24 artikla

Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoituksen käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan [varainhoitoasetuksen] [127 artiklan] mukaisesti.

25 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu InvestEU-ohjelmaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan päätöksen tai jonkin muun säädöksen nojalla, sen on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. Euroopan petostentorjuntaviraston osalta näihin oikeuksiin kuuluu oikeus tehdä tutkimuksia, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 tarkoitetut paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset mukaan lukien.

26 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 7 artiklan 6 kohdassa, 22 artiklan 2 kohdassa ja 23 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä viiden vuoden ajaksi [tämän asetuksen voimaantulopäivästä]. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 7 artiklan 6 kohdassa, 22 artiklan 2 kohdassa ja 23 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevien 7 artiklan 6 kohdan, 22 artiklan 2 kohdan ja 23 artiklan 6 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

VIII LUKU

AVOIMUUS JA NÄKYVYYS

27 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Toteutuskumppaneiden on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys (erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia) tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat InvestEU-ohjelmaa ja sen toimia ja tuloksia. InvestEU-ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa komission tiedottamista sikäli kuin painopisteet liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

IX LUKU

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

28 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen liitteessä IV tarkoitettujen ohjelmien yhteydessä perustettuihin rahoitusvälineisiin liittyviä tuloja, palautuksia ja takaisinperittyjä varoja voidaan käyttää tämän asetuksen mukaisen EU:n takuun rahoittamiseen.
2. Asetuksella (EU) 2015/1017 perustettuun EU:n takuuseen liittyviä tuloja, palautuksia ja takaisinperittyjä varoja voidaan käyttää tämän asetuksen mukaisen EU:n takuun rahoittamiseen, ellei niitä käytetä asetuksen (EU) 2015/1017 4, 9 ja 12 artiklassa tarkoitettuihin tarkoituksiin.

29 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

3.2.2. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

3.2.3. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t) *(ohjelmaklusteri)*

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

3.2.2. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.3. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

InvestEU-ohjelma

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/xx InvestEU-ohjelman perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t) *(ohjelmaklusteri)*

Euroopan strategiset investoinnit

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☐ **uuteen toimeen**

☐ **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen**[30]

☐ **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**

X **yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen.**

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.4.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Kestävyyttä, kilpailukykyä ja osallistavaa kasvua koskevat EU:n pitkän aikavälin tavoitteet edellyttävät merkittäviä investointeja eri aloilla, esimerkiksi uusiin liikkuvuuden malleihin, uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen, tutkimukseen ja innovointiin, digitalisaatioon, koulutukseen ja osaamiseen, sosiaaliseen talouteen ja infrastruktuuriin, kiertotalouteen, luontopääomaan, ilmastotoimiin tai pienten ja keskisuurten yritysten perustamiseen ja kasvuun. Talousarviotakuu, jolla parannetaan toteutuskumppaneiden riskinkantokykyä, jotta ne voivat rahoittaa investointeja unionissa, ja joka pohjautuu ESIR-rahaston ja rahoitusvälineiden menestykseen, mahdollistaa investointien tukemisen sujuvan jatkumisen vuodesta 2021.

1.4.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta):

Vaikka investointien suhde BKT:hen on elpymässä EU:ssa, se ei riitä kompensoimaan vuosien ali-investoimista eikä kattamaan teknologian muutokseen ja maailmanlaajuiseen kilpailukykyyn liittyviä unionin rakenteellisia investointitarpeita. Sama koskee myös investointitarpeita, jotka liittyvät innovointiin, osaamiseen, infrastruktuuriin ja pk-yrityksiin sekä tarpeeseen puuttua keskeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten kestävyyteen tai väestön ikääntymiseen. Jäsenvaltiot eivät voi poistaa näitä investointivajeita yksinään. Markkinoiden

[30] Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin puuttuminen edellyttää jatkuvaa tukea, jotta voidaan vähentää investointivajetta kohdealoilla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Talousarviotakuun käyttö täydentää tehokkaasti unionin talousarviosta rahoitettavia avustuksia, koska sillä on vipuvaikutusta ja se on lähempänä markkinoita. EU:n osallistuminen tarjoaa mittakaavaetuja innovatiivisten rahoitusvälineiden käytössä, koska sen avulla lisätään yksityisiä investointeja kaikkialla unionissa ja varmistetaan, että EU:n toimielinten asiantuntemusta hyödynnetään tässä yhteydessä parhaalla mahdollisella tavalla. EU:n osallistuminen mahdollistaa myös monipuolisen hankesalkun unionissa ja sen avulla voidaan kehittää innovatiivisia rahoitusratkaisuja, joita voidaan laajentaa tai toistaa kaikissa jäsenvaltioissa. Kerrannaisvaikutukset ja kenttätason vaikutukset ovat näin ollen paljon suuremmat kuin mitä voitaisiin saavuttaa yhdessä jäsenvaltiossa toteutetussa aloitteessa, erityisesti suurten investointihankkeiden osalta.

Odotettavissa oleva EU:n tason lisäarvo (toteutuksen jälkeen)

Aloitteen ansiosta toteutuskumppanit voisivat toteuttaa rahoitus- ja investointitoimia unionin strategisten poliittisten tavoitteiden mukaisilla kohdealueilla. EU:n takuulla ja houkuttelemalla yksityisiä ja julkisia investointeja saataisiin todennäköisesti aikaan kerrannaisvaikutus.

Aloitteen avulla odotetaan saatavan liikkeelle monivuotisen rahoituskehyksen loppuun mennessä jopa 650 miljardia euroa hankerahoitusta. Sen ansiosta voitaisiin puuttua markkinoiden toimintapuutteisiin ja tarjota rahoitusta yksiköille, jotka eivät muuten olisi löytäneet rahoitusta kohtuullisin ehdoin. Näin voitaisiin nostaa investointien kokonaismäärää unionissa ja edistää kasvua ja työllisyyttä.

1.4.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

ESIR-rahasto on osoittautunut tärkeäksi välineeksi investointimarkkinoiden puutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin puuttumiseksi talouskriisin jälkimainingeissa. Koska investointimarkkinoilla on edelleen puutteita, tarvitaan enemmän toimintapoliittista investointitukea, jolla puututaan tiettyihin optimaalista heikompiin investointitilanteisiin.

ESIR-rahaston talousarviotakuu osoittautui tehokkaaksi välineeksi lisätä rajallisten talousarviovarojen vaikutusta.

ESIR-tuen ja useiden keskitetysti hallinnoitujen rahoitusvälineiden todettiin olevan päällekkäisiä useilla aloilla. Kaikkien unionin tulevien investointiohjelmien yhteen rahastoon yhdistämisen tavoitteena on yksinkertaistaminen, joustavuuden lisääminen ja EU:n samankaltaisten investointivälineiden mahdollisten päällekkäisyyksien poistaminen.

Neuvontapalvelut ja tekninen apu ovat välttämättömiä, jotta voidaan parantaa jäsenvaltioiden ja hankkeiden toteuttajien valmiuksia luoda, kehittää ja toteuttaa investointihankkeita. Ehdotuksen mukaan kaudella 2021–2027 keskitetysti hallinnoidut teknisen avun aloitteet investointihankkeiden tukemiseksi sisällytetään InvestEU:hun.

1.4.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

InvestEU-rahasto kattaa unionin takaisin maksettavan tuen rahoitus- ja investointitoimille. Tukea myönnetään riskinkantokykyä parantavalla talousarviotakuulla toteutuskumppaneille keskeisillä sisäpolitiikan aloilla. Kaikki tällainen tuki on siis sisällytetty yhteen ainoaan välineeseen, jotta voidaan lisätä vipuvaikutusta, vähentää rahoituksen määrää, välttää mahdollisia päällekkäisyyksiä ja lisätä unionin toiminnan näkyvyyttä. Yhdistäminen avustusten muodossa annettavan rahoituksen kanssa on tarvittaessa mahdollista synergian luomiseksi esimerkiksi liikenne-, tutkimus- ja digitaalialoilla.

Jäsenvaltio-osio tekee jäsenvaltiolle mahdolliseksi vivuttaa koheesiorahoituksen kautta käytettävissä olevia varoja houkuttelevalla ja yksinkertaistetulla tavalla.

1.5. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

X **kesto on rajattu**

– X toiminta alkaa 1.1.2021 ja päättyy 31.12.2027

– X EU:n takuun tarjoamisen osalta maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2021–2027 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2021–2030

☐ **kestoa ei ole rajattu**

– käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,

– minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)[31]

X **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

– X yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

– ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

X **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

– X kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (mahdollisesti muun muassa Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille, Euroopan neuvoston kehityspankille, Maailmanpankille);

– X Euroopan investointipankkiryhmälle;

– ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille

– X julkisoikeudellisille yhteisöille;

– X sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut;

[31] Tarkemmat kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

– X sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut;

– ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset:

Komissio valitsee toteutuskumppanit lainsäädäntöehdotuksessa esitettyjen perusteiden mukaisesti. Toteutuskumppaneihin voivat sisältyä kaikki edellä mainitut tai joitakin niistä. Suora hallinnointi voi koskea osaa InvestEU-neuvontakeskuksen ja InvestEU-portaalin toteuttamisesta.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Toteutuskumppaneiden on raportoitava komissiolle säännöllisesti [varainhoitoasetuksen] mukaisesti. Seurannan osalta niiden on sovellettava omia sääntöjään ja menettelyjään, jotka on arvioitu [varainhoitoasetuksen] [154 artiklan] mukaisesti kyseisessä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten täyttämiseksi. Komissio seuraa tuloksellisuutta kunkin politiikkaikkunan osalta.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

InvestEU-rahastosta myönnettävä EU:n takuu voidaan toteuttaa ainoastaan välillisellä hallinnointitavalla toteutuskumppaneiden kautta, jotka yleensä osallistuvat myös lopullisille saajille annettavaan tukeen. Toteutuskumppanit ovat kansainvälisiä rahoituslaitoksia, kansallisia kehityspankkeja ja -laitoksia sekä muita rahoituksen välittäjiä, jotka ovat unionin elimiä, säänneltyjä ja/tai pankkialan valvonnan alaisuudessa. EU:n takuun piiriin kuuluvat toimet pysyvät toteutuskumppanien hallintoelinten hyväksyminä toimina, ja hallintoelinten on sovellettava toimiin due diligence - ja valvontakehystään. Toteutuskumppaneiden on toimitettava komissiolle tarkastetut tilinpäätösasiakirjat.

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Unionin talousarvioon kohdistuva riski liittyy talousarviotakuuseen, jonka unioni myöntää toteutuskumppaneille niiden rahoitus- ja investointitoimien osalta. EU:n takuu on peruuttamaton, heti vaadittaessa maksettava takuu, joka tavallisesti myönnetään salkkukohtaisesti sen piiriin kuuluville toimille. Unionin talousarvio ja toteutuskumppani jakavat toimien riskikorvauksen sen perusteella, mikä niiden oma osuus riskinotosta on. EU:n takuun enimmäismäärä on 38 000 000 000 euroa. Toteutuskumppanin talousarviotakuuta vastaava erä (”p.m.”) otetaan käyttöön ainoastaan, jos takuun perusteella todella vaaditaan maksua, jota ei voida kattaa

kokonaan rahoituksella (vähintään 15 200 000 euroa asteittain vuoden 2030 loppuun mennessä). Rahoitusaste (40 %) perustuu ESIR-rahastosta ja rahoitusvälineistä aiemmin saatuihin kokemuksiin.

Jäsenvaltio-osioon liittyvä ehdollinen velka katetaan kunkin asianomaisen jäsenvaltion antamalla back-to-back -takauksella.

InvestEU:hun liittyvät rahoitus- ja investointitoimet toteutetaan toteutuskumppanien tavanomaisten menettelysääntöjen ja hyvän pankkikäytännön mukaisesti. Valitut toteutuskumppanit ja komissio tekevät takuusopimuksen, jossa vahvistetaan InvestEU-rahaston toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset määräykset ja menettelyt.

Koska toteutuskumppani vastaa yleensä osasta riskiä, unionin ja toteutuskumppanin edut ovat yhdenmukaiset, mikä vähentää talousarvioon kohdistuvaa riskiä. Lisäksi toteutuskumppanit ovat rahoituslaitoksia, joiden käytössä on asianmukaiset säännöt ja menettelyt, joita valvotaan [varainhoitoasetuksen] mukaista pilareihin perustuvaa arviointia käyttäen.

Erityinen hallintorakenne otetaan käyttöön toimien rahoitusriskien arvioimiseksi (hanketiimi) tai EU:n takuun käytön hyväksymiseksi (investointikomitea).

Komissio saa toteutuskumppaneilta toimista vuosittain tarkastetut tilinpäätökset.

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toiminnan päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista

Ei sovelleta

EU takaa toimia, joita toteutukseen osallistuvat yhteisöt toteuttavat sääntöjensä ja menettelyjensä sekä sisäisen valvonnan kehyksensä mukaisesti. EU:n talousarviolle aiheutuvia kustannuksia syntyisi vain niiden erityisvaatimusten osalta, joita EU asettaa toteutukseen osallistuvien yhteisöjen sisäisen valvonnan kehyksen lisäksi. Niiden määrää ei voida vielä määrittää.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Valituille toteutuskumppaneille on suoritettu [varainhoitoasetuksen] [154 artiklan] mukainen pilareihin perustuva arviointi, jolla varmistetaan sisäisen valvonnan ja riippumattoman ulkoisen tarkastuksen järjestelmien korkea laatu. Lisäksi niiden on täytettävä [varainhoitoasetuksen] [X osaston] vaatimukset. Toteutuskumppanit ovat rahoituslaitoksia, joten niillä on käytössä sisäisen valvonnan kehykset. Koska InvestEU-rahastosta myönnetään takaisinmaksettavaa tukea, toteutuskumppaneiden due diligence -arviointiin sekä seurantaan ja valvontaan luotetaan, ellei niissä ole havaittu puutteita. Lisäksi ehdotetun asetuksen 24 artiklassa säädetään, että henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoituksen käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan [varainhoitoasetuksen] [127 artiklan] mukaisesti.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tuleva monivuotisen rahoituskehyksen otsake ja menopuolelle ehdotettu uusi budjettikohta (ehdotetut uudet budjettikohdat)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
		JM/EI-JM[32]	EFTA-mailta[33]	ehdokas-mailta[34]	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen [21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] tarkoitetut rahoitusosuudet
1	02.02.01 InvestEU-takuu	JM	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei
	02.02.02 – InvestEU-takuun rahoittaminen	JM	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei
	02.02.03 InvestEU-neuvontakeskus ja InvestEU-portaali ja niihin liittyvät toimenpiteet	JM	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei
	02.01 InvestEU:n hallinnollinen tuki	EI-JM	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei

[32] JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.
[33] EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.
[34] Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin[35]

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	1	”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous”

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Vuoden 2027 jälkeen***	**YHTEENSÄ**
02.02.01 InvestEU-takuu	Sitoumukset	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		**p.m.**
	Maksut									
02.02.02 – InvestEU-takuun rahoittaminen	Sitoumukset	1 906,742	1 945,387	1 984,325	2 026,571	2 071,143	2 114,056	2 151,776		**14 200,000**
	Maksut	1 402,505	1 574,122	1 673,829	1 805,244	1 921,368	1 994,694	2 040,875	1 787,362	**14 200,000**
02.02.03 InvestEU-neuvontakeskus, InvestEU-portaali ja niihin liittyvät toimenpiteet[36]	Sitoumukset	72,658	73,658	76,158	76,158	73,658	73,658	73,158		**519,106**
	Maksut	30,058	58,458	74,658	76,658	76,158	73,658	72,658	56,800	**519,106**
02.01 InvestEU:n hallinnollinen tuki	Sitoumukset = maksut	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842		**5,894**
Ohjelman määrärahat	Sitoumukset	1 980,242	2 019,887	2 061,325	2 103,571	2 145,643	2 188,556	2 225,776		**14 725,000**

[35] Yhteenlasketut määrät eivät ehkä täsmää, koska määriä on pyöristetty.

[36] Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

YHTEENSÄ	Maksut	1 433,405	1 633,422	1 749,329	1 882,744	1 998,368	2 069,194	2 114,375	1,844.162	**14 725,000**

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Vuoden 2027 jälkeen***	**YHTEENSÄ**
Henkilöresurssit		3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432		**24,024**
Muut hallintomenot		2,150	2,150	2,150	2,150	2,150	2,150	2,150		**15,050**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	**5,582**	**5,582**	**5,582**	**5,582**	**5,582**	**5,582**	**5,582**		**39,074**

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Vuoden 2027 jälkeen***	**YHTEENSÄ**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset	1 985,824	2 025,469	2 066,907	2 109,153	2 151,225	2 194,138	2 231,358		**14 764,074**
	Maksut	1 438,987	1 639,004	1 754,911	1 888,326	2 003,950	2 074,776	2 119,957	1 844,162	**14 764,074**

3.2.2. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

– **X** Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	**24,024**
Muut hallintomenot	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	**13,300**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma	**5,332**	**5,332**	**5,332**	**5,332**	**5,332**	**5,332**	**5,332**	**37,324**

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät[37]								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	**5,894**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma								

YHTEENSÄ	**6,174**	**6,174**	**6,174**	**6,174**	**6,174**	**6,174**	**6,174**	**43,218**

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen määrärahasiirtojen avulla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka voidaan myöntää toimea hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

3.2.2.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

– X Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

[37] Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

Vuosi		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa		24	24	24	24	24	24	24
EU:n ulkopuoliset edustustot								
Tutkimus								
• Ulkopuolinen henkilöstö: (kokoaikaiseksi muutettuna) [38] Otsake 7								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESTA 7 rahoitettavat	– päätoimipaikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Ohjelman määrärahoista rahoitettavat [39]	– päätoimipaikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Tutkimus								
Muu: toteutuskumppaneiden lähettämät ja kokonaan maksamat asiantuntijat								
YHTEENSÄ		**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka voidaan myöntää toimea hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Riskinhallinnasta vastaavan henkilöstön (4) tehtävänä on arvioida toimisalkkujen riskiprofiili, jotta sitä voidaan jatkuvasti valvoa ja varmistaa, että rahoitus vastaa taustalla olevia riskejä. InvestEU-rahaston sihteeristön henkilöstö (20). Sihteeristö huolehtii seuraavista tehtävistä: - toteutuskumppaneiden ehdotusten vastaanottaminen; - ehdotusten jakelu hanketiimille ja investointikomitealle arviointia varten; - yhteydenpito toteutuskumppaneihin; - yhteydenpito neuvottelukuntaan ja investointikomiteaan; - InvestEU:n toteuttamiseen osallistuvien komission pääosastojen välisten kokousten valmistelu ja investointisuuntaviivojen laatimisen, rahoitustuotteiden suunnittelun ja muiden horisontaalisten kysymysten sisäinen koordinointi; - riskinhallinnasta vastaavan henkilöstön avustaminen riskiprofiilia koskevan seurannan valmistelussa;

[38] Sopimussuhteiset toimihenkilöt; paikalliset toimihenkilöt; kansalliset asiantuntijat; vuokrahenkilöstö; nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

[39] Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

	- toteutuskumppaneiden kanssa tehtävien takuusopimusten valmistelu ja niistä neuvottelu; - toteutuksen seuranta; - raporttien laatiminen; - InvestEU-neuvontakeskuksen johtaminen.
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.3. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

– ☐ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja

– X rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**YHTEEN-SÄ**
Kolmannet maat	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ulkopuolisen tahon rahoitusosuudella katettavat määrärahat YHTEENSÄ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

– ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

– X Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

– ☐ vaikutukset omiin varoihin

– X vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin X

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus[40]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
6 4 1 (Rahoitusvälineiden rahoitusosuudet – Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot)	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000
YHTEENSÄ	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000

Ehdotuksen 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti tulot, palautukset ja takaisinperityt varat kohdennetaan seuraaviin menopuolen budjettikohtiin:

[40] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

02.02.02 InvestEU-takuun rahoittaminen + 02.02.03

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

InvestEU:sta saadut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot kohdennetaan ensin maksujen kattamiseen.